

Ob dnevnu borcu

VEČERNI MOTIV

V vetru nočoj bomo spali,
v vetru, ki divje se smeje ...
Morda nam bodo oblaki
rjuhe edine, odeje.

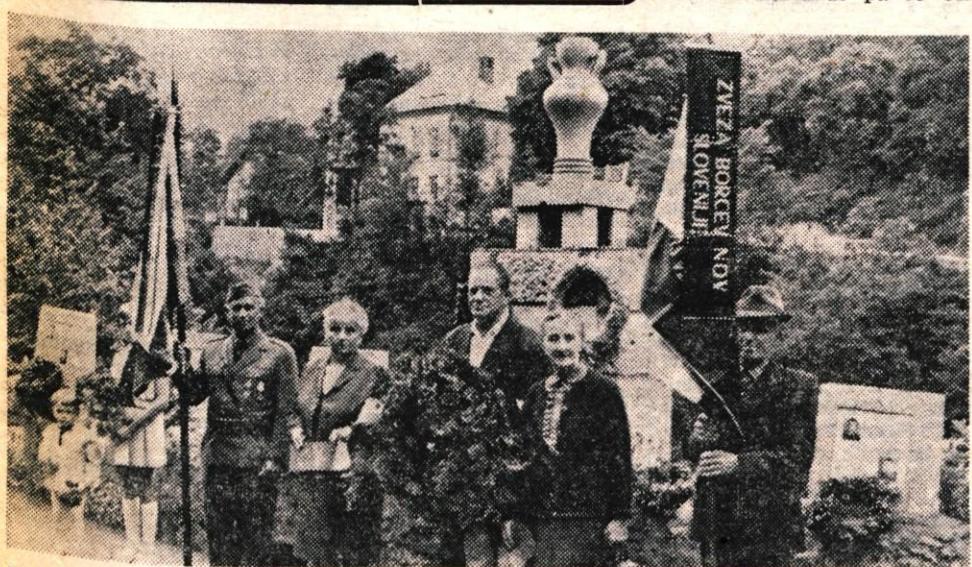
Pala na roke, obleko
prva, druga bo kaplja.
V noč čez močvirno poseko
zakričala bo čaplja.

Dež izpiral bo lica,
močil nam usta suha,
noč nam bo z mrzlim nožem
rezala črnega kruha.

Svoje misli teptali
bomo ko trhle veje,
dokler nam solzna zarja
zemlje in src ne ogreje.

V sonce bo hosta zapela,
hosta in pesem bojna.
Brat moj, ne skrivaj lica!
Danes je vojna, vojna!

Matej Bor

Na komemoraciji padlim talcem v Mostah pri žirovniči je govoril Franc Urbas. Poleg številnih domačinov in svojcev žrtev so se spominu poklonili tudi predstavniki občinskega odbora ZZB NOV Tržič. — Foto: J. Vidic

VI. kongres zveze sindikatov Jugoslavije Predlog za skrajšanje delovne dobe

V zadnjem številku našega časnika smo objavili prispevek z naslovom Kako dolgo naj ženska dela? Iz članka je razvidno, da je delovna skupina za preučitev sistema zdravstvenega in invalidsko pokojninskog zavarovanja pri republiški skupščini izde-

lala predlog sprememb in dopolnitve sistema pokojninskog zavarovanja. V graduju namreč delovna skupina predlaga, naj se delovna doba moških in žensk iznaniči, tako da bi tudi ženske delale 40 let.

Ta predlog je povzročil najrazličnejše razprave in mnenja. Da je to vprašanje zelo aktualno in pomembno, pa kaže tudi sklep, ki so ga sprejeli delegati na sobotnem plenarnem zasedanju VI. kongresa zveze sindikatov Jugoslavije. Ko so na kongresu razpravljali o resoluciji o zdravstvenem varstvu in socialnem zavarovanju je večina delegatov z odobravljajem sprejela sklep, naj bi zahtevali od zvezne skupščine, da sprejme do konca leta zakon o skrajšanju delovnega staža za moške od 40. na 35 let, za ženske pa od 35 na 30 let. Tako naj bi po predlogu starostna doba za moške veljala pri 55 letih, za ženske pa pri 50. O tej zahlevi so razpravljale tudi skoraj vse kongresne komisije. Na sobotni plenarni seji pa se je o tem razvila precej ostra razprava. A. Z.

Domicil za komando gorenjskega vojnega področja

Na svojih zadnjih sejah, minuli četrtek in petek, sta kranjska in radovljiska občinska skupščina sprejeli tudi odlok o podelitvi domicila komandi gorenjskega vojnega področja. Po dogovoru predsednikov gorenjskih občinskih skupščin pa bodo ta odlok sprejeli vse gorenjske občine. Listino o podelitvi domicila in trak na bojno zastavo bodo komandi gorenjskega vojnega področja izročili na slovesnosti, ki bo 21. julija v Potoku v Škofješki občini.

Enota komande gorenjskega vojnega področja je bila ustanovljena na predlog komande štaba IX. korpusa avgusta 1944 v Potoku pod Bleščem. Kot teritorialna enota je gorenjsko vojno področje potem sodelovalo z vsemi operativnimi enotami, ki so se pojavljale na njegovem področju. Njegovo operativno področje pa je segalo od Medvoških hribov, Polhograjskih Dolomitov, Cerkljanskih planin, Porezna, Julijskih Alp do Rateč in Karavank ter Kamniških planin. V vseh enotah komande pa so bili

borci iz vse Slovenije in tudi iz sosednjih republik. Gorenjsko vojno področje je razen akcij in nalog ves čas sodelovalo tudi s političnimi organizacijami na Gorenjskem, posebno pa z oblastnim komitejem za Gorenjsko in s pokrajinskim odborom osvobodilne fronte. S skupnimi naporji in akcijami se je tako takrat postopoma oblikovala in utrjevala ljudska oblast na Gorenjskem.

A. Z.

Podelitev domicila jeseniško-bohinjskemu odredu

Oba zabora radovljiska občinske skupščine sta na zadnji seji med drugim sprejela tudi odlok o podelitvi domicila jeseniško-bohinjskemu odredu. Ta odlok je radovljiska občinska skupščina sprejela ob 25. obletnici odreda. Listino o domicilu in trak na bojno zastavo pa bodo predstavniki jeseniške in radovljiske občinske skupščine in organizacij jeseniško-bohinjskemu odredu izročili na slavnostnem zborovanju, ki bo 8. septembra letos v Bohinju.

Jesenško-bohinjski odred je bil po nalogu štaba IX. korpusa narodnoosvobodilne vojske in partizanskih odredov Slovenije. Ustanovljen za območje Bohinja, Zgornjesavske doline do Bleda, Podbrdo-Bled, za področje Jelovice do Otočja in Podnarta ter vse Pokljuke. Odred je na tem področju ves čas do osvoboditve zelo uspešno deloval. V končnih akcijah maja 1945 pa je osvobodil tudi Sorico, Bohinjsko Bistrico, Dovje-Mojsstrano in Gozd-Martuljk. Odred je izvedel tudi pohod v Ziljsko dolino. Razformiran pa je bil 22. maja 1945 v Ljubljani.

A. Z.

Vsem prebivalcem Kranja in okolice, ki so darovali oblačila, obutev, perilo in odeje v zbiralni akciji rdečega križa 28. junija 1968, vsem odbornikom in sodelavcem RK za njihovo naporno in uspešno opravljeni delo, članom AMD, lastnikom avtomobilov, ki so nesrečno in z veliko pozrtvovalnostjo pomagali s prevozi blaga v skladischa ter vsem, ki so na kakršenkoli način pomagali v tej solidarnosti akciji — iskrena zahvala.

Občinski odbor RKS
KRAJN

Minuli petek popoldne je občinski odbor rdečega križa Kranj s krajevnimi organizacijami RK izvedel akcijo oblačil, perila, obutve, posteljnine in odeje. Na občinskem odboru v Kranju smo izvedeli, da je akcija zelo dobro uspela. V dveh urah so občani prispevali okrog 11 ton oblačilnih predmetov, približna vrednost zbranih predmetov pa znaša okrog 11 milijonov starih dinarjev. Predstavniki občinskega odbora RK menijo, da je v akciji sodelovalo okrog 2300 družin.

— Foto: F. Perdan

Četrto zasedanje občinske konference ZKS Kranj Zanimive razprave o mestu in vlogi kulture v naši družbi

V petek, 28. junija, je bilo v sejni dvorani skupščine občine Kranj četrto zasedanje občinske konference ZKS. Kot gost se je konference udeležil tudi Vinko Hafner, član predsedstva ZK Slovenije.

Najpomembnejša točka dnevnega reda je bil nedvomno referat Janeza Sušnika o idejnih in političnih vprašanjih kulture v kranjski občini. Tovariš Sušnik je najprej na kratko spregovoril o mestu, vlogi in pomenu kulture v socialistični družbi. Poudaril je, da kulturi pri nas še ne posvečamo dovolj pozornosti, da ne zavzema tistega mesta v naši družbeni stvarnosti, ki ji pripada. To ima za posledico navorjen proces, ki človeka pretvarja v enostransko razvito, zgolj za materialnimi dobrinami hlepečo osebnost, namesto da bi ga oblikovalo v razgledanega, civiliziranega in humanega ustvarjalca socialističnih družbenih odnosov. Naloga komunistov kot idejnih usmerjevalcev naše socialistične stvarnosti je torej, da prično spremljati in se aktivno vključevati v prizadevanja za odpravo nastalih protislovij. Kultura ne sme biti monopol ozkih »kulturniških« slojev, treba jo je približati množici, ljudem.

V nadaljevanju je govornik opozoril tudi na kvaren vpliv plaže, ki v vse večji meri prodira v jugoslovanski tisk in druga sredstva množičnega obveščanja. Komercializacija kulture kot posledica strem-

ljenja za finančnimi uspehi zanemarja osnovne idejne cilje te dejavnosti. In vendar tvorci takšne politike skušajo celo dokazati, da je omenjeni način kulturnega delovanja edino pravilen. Tudi v kranjski občini se je kulturna dejavnost doslej razvijala stihjsko in nenačrtno. Odgovorni družbeni organi pa tudi posamezni kulturni delavci so zato že v začetku leta 1966 spoznali, da takšno stanje ne vodi nikamor. Sklenili so izdelati program kulturnega razvoja v občini, program, ki bi na osnovi analize konkretnega stanja in potreb začrtal smer razvoja v prihodnjem. Načrt je že v končni fazi izdelave.

Rešiti bo treba tudi vprašanje financiranja posameznih kulturnih panog. Doslej ni bilo podatkov o tem, kakšna je družbena pomembnost te ali one kulturne dejavnosti, in sredstva so se delila po problžnih ter subjektivnih ocenah posameznikov.

Governik je posegel tudi na zelo sporno področje v zvezi s kulturo, na področje organizacije kulturne dejavnosti. Od organizacijskih oblik je često odvisen uspeh posameznih panog človekovega delovanja. Za kulturo je torej treba najti takšen način organizirane dejavnosti, ki bo najbolj ustreza sistem samoupravljanja. V kranjski občini imajo trenutno 4 poklicne institucije oziroma delovne organizacije, poleg njih pa še kopico amaterskih kul-

turnih ustanov, društev in klubov. Slednji so izredno zaprti. Povsod vključujejo le ozek krog ljubiteljev določene kulturne dejavnosti, hkrati pa je kvaliteta njihovih storitev po večini nizka in ne pripomore k dvigu moralnih vrednot občanov. Zato bi se morale amaterske kulturne ustanove nasloniti na sorodne profesionalne organizacije, le-te pa se bolj odpreti navzen.

V razpravi po referatu je sodelovalo veliko število udeležencev konference. Dopolnil so izvajanje tov. Sušnika in s konkretnimi primeri podkrepili svoje ugotovitve. Zlasti veliko zanimanje je zbulil govor diskutanta, ki je opozoril na pomanjkanje ustreznih usposobljenih kadrov na podeželju, kjer zato kulturno dejavnost prevzemajo v roke cerkveni krogi in prek nje vplivajo na ljudi.

Tretja točka dnevnega reda je bila razprava o tezah za statut ZK Slovenije in ocena reorganizacije ZK v občini Kranj. Uvodni referat je imel Martin Košir, sekretar komiteja občinske konference ZKS Kranj. Potem so prisotni iz svojih vrst izvolili deležate za VI. kongres Zveze komunistov Slovenije in izbrali kandidate za republike organe ZK.

Za konec je bila na vrsti razprava in sprejem proračuna dohodkov in izdatkov občinske organizacije ZK za letošnje leto.

I. G.

Kje so vzroki mladinskega prestopništva v Kamniku?

Na eni izmed svojih zadnjih sej je kamniška občinska skupščina obravnavala tudi problematiko mladinskega prestopništva v lanskem letu. Katere so bistvene ugotovitve omenjene razprave?

Najprej lahko ugotovimo, da je bilo lani 8 otrok, ki še niso bili stari 14 let, osumljjenih kaznivih dejanj, zlasti kraje. Ko ugotavljam vzroke za kazniva dejanja teh otrok, vidimo, da so na takšno pot zašli predvsem zaradi neurejenih družinskih razmer — alkoholizem staršev, nezanimanje staršev za vzgojo in podobno. Pri tem je treba omeniti, da so bili trije otroci izmed osmih že prej v postopku zaradi podobnih dejanj v prejšnjih letih.

Spoloh lahko pri vseh obravnavanih mladoletniških prestopkih v kamniški občini ugotavljam, da prevladujejo tatvine. Čeprav pri kaznivih dejanjih otrok, mlajših od 14 let, ugotavljam neurejene družinske razmere, pa pri njihovih starejših vrstnikih prevladujejo taki mladoletniki, ki žive v populnih družinah, se pravi z očetom in materjo. Kje še lahko isčemo vzroke za kazniva dejanja mladoletnikov? Prav gotovo v dejstvu, da med obravnavanimi primeri niti eden med mladoletniki ali mladoletnicami ni takrat, ko so starši v službi, v varstvu, temveč so največkrat prepusteni sami sebi in s tem najbolj izpostavljeni škodljivim vplivom ceste in slabe družbe. Zanimiva je tudi ugotovitev, da se nobeden od mladoletnikov nikjer aktivno ne udejstvuje — ne v družtvih ali drugih organizacijah. Res je, da se sicer največ zanimajo za filmske predstave in včasih za posamezne športne panoge, vendar o kakšni organizirani aktivnosti ne moremo govoriti.

Kot smo že zapisali vplivajo na kazniva dejanja mladoletnikov in mladoletnic v kamniški občini neenotna vzgoja in negativni zgledi v družini. V štirih primerih od obravnavanih otrok in mladoletnikov je oče vdan alkohol, v dveh primerih pa mati s svojim nemoralnim obnašanjem zelo slabo vpliva na vzgojo otrok. Iz razgovorov s starši prizadetih otrok v kamniški občini ugotavlja, da starši vse premalo posvečajo pozornosti vprašanju, v kakšno družbo zahaja njihovi otroci ter kje in kako izrabljajo svoj prosti čas. Poleg teh temnih strani odnosa staršev do svojih otrok, pa sami starši ob kaznivem dejanju njihovih otrok največkrat ne priznajo svoje krivde in dejstva, da je pojav mladinskega prestopništva zlasti posledica pomanjkljive in nepravilne vzgoje. Starši tudi ne priznavajo, da lahko nesoglasja med roditeljema, dvotirna vzgoja, nedoslednost in drugi spodrljaji lahko na otrokovem obnašanju pusti škodljive posledice.

Kje vidijo v kamniški občini rešitev iz opisanih dejstev? Sami poudarjajo, da delo socialnih služb nima dovolj izdelanih metod, da mladoletniki potrebujejo nekoga, ki bi bedel nad njimi, še več, večina mladostnih prestopnikov bi potrebovala temeljito vzgojno obravnavanje s strani strokovnjakov — psihologov, psihiatrov, defektologov.

O omenjenih problemih je na eni izmed svojih sej razpravljal svet za zdravstvo in socialno varstvo kamniške občinske skupščine in kot rečeno, ta problematika je bila tudi na dnevnem redu občinske skupščine. Poleg tega pa so pred nekaj meseci sklicali v Kamniku tudi širše posvetovanje o problematiki mladinskega prestopništva in na njem sprejeli naslednje sklepe: pri občinski skupščini naj bi organizirali ali ustanovili stalen organ oziroma službo, s katero bodo povezane vse socialne službe v občini. Ta služba naj bi zbiral podatke o mladinskom prestopništvu v občini in potem s podatki seznanjala pristojne organe. Eden izmed sklepov omenjenega posvetovanja je bil tudi predlog, da bi temeljna izobraževalna skupnost sistematizirala mesto socialnega delavca pri osnovnih šolah, vzporedno s tem pa naj bi uredili vprašanje vzgojne posvetovalnice v Kamniku.

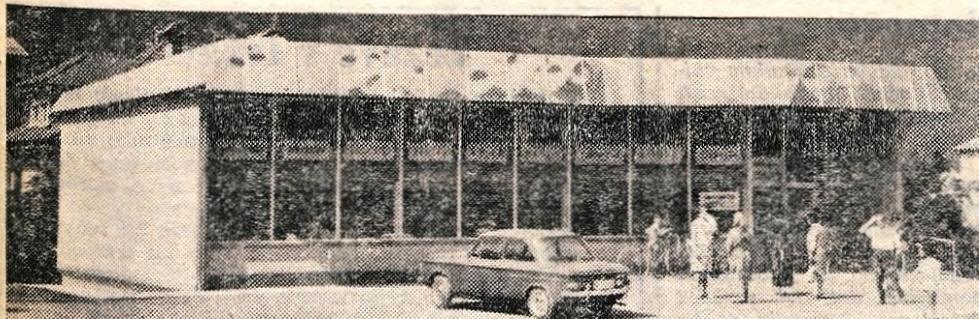
V. Guček

Krojaštvo Weiss

Celovec — center, Spitalgasse 12

angleško blago
modne srajce in kravate

Se priporočamo, govorimo slovensko

V naselju Plavž na Jesenicah je to sedaj ena najmodernejših trgovin — Foto: F. Perdan

Trgovsko podjetje Rožca Jesenice 15 trgovskih lokalov v občini

Zadnjo trgovino so odprli v ponedeljek v naselju Plavž na Jesenicah

1. septembra lani je trgovsko podjetje Rožca z Jesenic začelo v naselju Plavž na Jesenicah graditi novo moderno samopostrežno trgovino, za katero so porabili 83 milijonov starih dinarjev lastnih sredstev. Trgovina je bila zgrajena 15. junija letos, odprli pa so jo v ponedeljek dopoldne. Trgovina je za ta del mesta tembolj pomembna, ker bodo sedaj prebivalci Plavža, Plavškega rovta in Planine pod Golico v njej lahko kupili tako rekoč vse, kar potrebujejo, pri tem pa jim ne bo treba prečkati ceste, kar je bilo pri sedanjem gosteni prometu včasih precej nevarno. Posebno ljudem s Planino pod Golico, ki so prihajali v mesto z živinsko vpričo, je prečkanje ceste povzročalo precej težav.

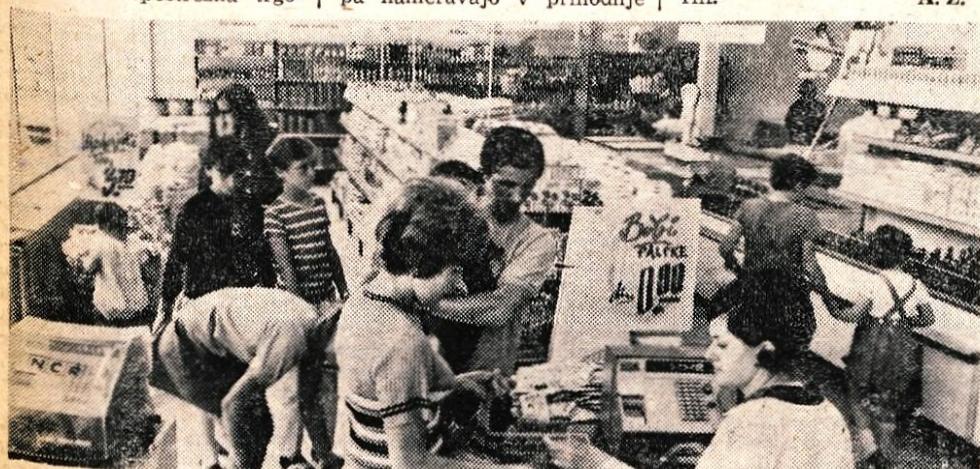
Nova samopostrežna trgo-

vina — takšnih ima sedaj podjetje Rožca že pet, razen tega pa ima še deset klasičnih trgovin — je opremljena z modernimi hladilnimi napravami in drugimi stroji, ki so potrebni za čim boljšo postrežbo in lažje delo zaposlenih (tovorno dvigalo, vozički za prevoz blaga itd.). Stavba je ogrevana s centralnim kurjavo, ima pa tudi svojo električno napravo z akumulatorskim napajanjem. Tako jim morebitni izpad električne energije ne bo povzročil težav oziroma škode na hladilnih napravah itd.

Podjetje pa namerava v prihodnjem (to ima predvideno tudi v srednjoročnem delovnem programu) še razvijati trgovsko mrežo. Ob pomoči občinske skupščine in drugih pa nameravajo v prihodnjem

mrežo razširiti tudi na druge občine; predvsem na področje poslovnega sodelovanja. Sicer pa med drugim tudi naslednji podatek kaže na prizadevanja tega kolektiva. Podjetje je namreč v zadnjih treh letih odprlo tri moderne samopostrežne trgovine, katerih vrednost znaša 170 milijonov starih dinarjev. Pri tem pa je ves ta denar, razen 15 milijonov, kolektiv prihranil sam.

Nova samopostrežna trgovina na Plavžu s 135 kvadratnimi metri prodajnega in 195 metri skladiščnega oziroma pomožnega prostora bo v prihodnje odprta vsak delavnik od 7. do 19. ure, ob nedeljah in praznikih pa od pol osmih do pol enajstih dopoldne. Tako po ponedeljkovi otvoritvi so v trgovini med prvimi kupci tri tudi obdarili. A. Z.

Trgovsko podjetje Rožca je z novo samopostrežno trgovino omogočilo boljšo preskrbo za prebivalce tega dela Jesenice — Foto: F. Perdan

Kdaj bo poenostavljen postopek za gradbeno dovoljenje?

Decembra lani so na seji občinske skupščine Jesenice odborniki sprejeli odlok o določitvi naselij in posameznih območij, ki se urejajo z urbanističnimi in zazidalnimi načrti, z zazidalnimi načrti ali z urbanističnim redom na območju občine Jesenice.

Po tem odloku se z urbanističnim načrtom in zazidalnimi načrti ureja mesto Jesenice z naselji Hrušča, Javornik, Koroška Bela, Lipce, Blejska Dobrava, Žirovnica, Moste, Selo pri Žirovnici, Zabreznica in Breg. Z zazidalnimi načrti se urejajo Mojstrana in del Dovjega, Kranjska gora, Log in Rodine in posebna območja: Planica-Tamar, Vršč dolina Pišnice, Vrata, Krma, Zgornja Radovna, Planina pod Golicico, Plavški rovt, dolina Završnice itd.

Z urbanističnim redom se urejajo naslednja naselja: Rateče, Podkoren, Belca, Dovje, Kočna, Podkočna, Javorniški rovt, Potoki, Breznica, Doslovič, Smokuc in Vrba.

Urbanistični red je popolnoma nova vrst urbanistične dokumentacije. Gre za poenostavitev administrativnega postopka pri gradnjah in enostavnost ter cenejšo obliko urbanistične dokumentacije.

V naselju ali v območnih naseljih, ki se bodo urejala z urbanističnim redom — v skladu z urbanističnim programom, ne bo za gradnjo več potrebnega lokacijskega dovojenja, temveč le gradbeno, razen v posebnih primerih. Odlok o urbanističnem redu v občini Jesenice določa, da se za naselja, ki se urejajo z urbanističnim redom, izdela dopolnilna tekstualna in grafična dokumentacija, ki jo potrdi občinska skupščina.

Omenjeni odlok prav tako določa: »Dokler se ne izdela dopolnilna dokumentacija, ki je sestavni del odloka, se izdaja gradbenega in lokacijskega dovojenja v naseljih, ki se urejajo z urbanističnim redom, daje na osnovi komisije obravnave na kraju samem.

Komisijo obravnava razpisuje pristojni upravni organ občine. Komisijo sestavljajo referent za urbanizem in gradbene zadeve občine, občinski sanitarni inšpektor in pooblaščena oseba urbanističnega instituta SRS«.

Ceprav je odlok objavljen v Uradnem vestniku Gorenjske, občani niso seznanjeni s tem pomembnim odlokom, prav tako pa je odlok brez pojasnila za poprečnega občana nerazumljiv.

Poglejmo na primeru krajevne skupnosti Žirovnica, kako se urejajo posamezna naselja:

Vas Rodine se ureja z zazidalnim načrtom. Z urbanističnim načrtom in zazidalnimi načrti se urejajo vasi Žirovnica, Moste, Selo, Zabreznica in Breg. Z urbanističnim redom se urejajo Breznica, Doslovič, Smokuc, in Vrba (v teh štirih vasen vaščani za zidavo hiše ne potrebujejo lokacijskega, temveč samo gradbeno dovojenje. Lokacijsko in gradbeno dovojenje v teh vaseh se izdaja takoj po komisiskem ogledu).

Kot vidimo, so na področju ene krajevne skupnosti trije različni kriteriji oziroma predpisi, kako se urejajo naselja.

Zato sem pristojne organe občinske skupščine Jesenice zaprosil, naj pojasnijo, zakaj se npr. Selo ureja z urbanističnim in zazidalnim načrtom, Rodine z zazidalnim načrtom in Breznica z urbanističnim redom. Kaj je vodilo občinske može na takšno delitev pri urejanju posameznih naselij in kakšna je razlika pri zbiranju potrebnne dokumentacije za pridobitev dovoljenja za zidavo hiše ali gospodarskega poslopja v teh naseljih.

Na občini so mi povedali, da se odlok o urbanističnem redu ne bo izvajal vse do tuj, dokler občinska skupščina ne bo sprejela urbanistični program občine. O programu pa bo občinska skupščina razpravljala letošnjo jesen in takrat bom tudi dobil odgovor na postavljeno vprašanje. J. Vidic

INDIVIDUALNI GRADITELJI — NOVOST!

LESNO INDUSTRIJSKO PODJETJE BLED VAM NUDI NA SVOJEM OBRATU V PODNARTU UGODNO IZPOSOJANJE GRADBENIH PLOŠČ ZA OPĀŽENJE BETONSKIH DEL NA VAŠIH GRADNJAH. CENA JE ZELO UGODNA, IN SICER 8 SDIN ZA m^2 NA DAN.

VSA NADALNJA NAVODILA DOBITE NA OBRATU PODNART, TELEFON STEV. 72-127.

LESNO INDUSTRIJSKO PODJETJE BLED

Premalo vemo o obrambi domovine

Koordinacijski odbor za obrambne zadeve pri občinski konferenci SZDL Škofja Loka je izdelal svoj okvirni program dejavnosti.

Po tem programu naj bi posvetili posebno pozornost aktivirjanju družbenih organizacij in društev na področju obrambne dejavnosti. Organizirali bodo tudi predavanja iz obrambne vzgoje. Vsekakor bodo vložili največ truda v organizacijo civilne obrambe v škofjeloški občini.

Da bodo lahko aktivirali družbene organizacije in društva, morajo zagotoviti, da bodo družbene organizacije in društva vnesli v svoje de-

lovne programe elemente obrambne dejavnosti. Vsekakor je glavni pogoj uspeha, da bodo te programe stalno in kvalitetno uresničevali.

Nosilci celotne obrambne vzgojne aktivnosti ter akcij na terenu bodo krajevni odbori SZDL. Te odbore bo za to delovanje usposobljal koordinacijski odbor na raznih predavanjih, tečajih in seminarjih.

Koordinacijski odbor si bo prizadeval, da bo občinska skupščina znatneje podpirala materialno tiste organizacije in društva, ki bodo imela večji pomen na področju obrambnih dejavnosti. Koordinacijski odbor pa bo zbiral in usmjerjal programe dela vseh društev in organizacij. Te različne programe bo vsklajeval in skrbel za nadaljnjo uresničevanje teh.

Velikega pomena je tudi obrambna vzgoja prebivalstva. Zato nameravajo organizirati seminarje za vodstvo družbenih in delovnih organizacij, upravnega organa skupščine občine, zavodov in ustanov.

Organizirali bodo ciklus predavanj za delovne kolektive. Na teh predavanjih se bodo seznanili z mednarodnim pravom in vojni. Sponzali povezano obrambne vojne z našo ustavo. Seznanili se bodo z zaščito in obrambo pred zračnimi napadi in jedrskimi orožji.

Prebivalstvo bo na predavanjih spoznalo značilnosti sodobne vojne in zaščito pred sodobnimi bojnimi sredstvi in orožji.

Seznanili se bodo z zamisli-

jo vseljudske obrambne vojne. Sponzali bodo dolžnosti prebivalstva v primeru okupacije.

Posebna pozornost bo posvečena obrambni vzgoji naše mladine. Ta bo na predavanjih spoznala izkušnje partizanskih borcev iz NOB. Zavedala se bo, da je obramba domovine dolžnost vsakega državljanega. Seznanila se bo z sodobnimi bojnimi sredstvi in pogoji zaščite pred njimi.

Predstavili ji bodo vojne šole in akademije. Obveščena na bo o metodah dela tujih obveščevalnih služb.

Poskrbeli bodo za usposabljanje rezervnega starešinskega kadra. Organizirali bodo vrsto potujočih razstav z eksponati, ki ponazarjajo uspešnost zaščite prebivalstva in sredstev pred sodobnimi orožji. Prikazovali bodo filme s to vsebin.

Enote civilne obrambe, ki jo bodo obnovili, bodo razdelili na teritorialne enote civilne zaščite in enote samozaščite.

Koordinacijski odbor bo poskrbel, da bodo te enote imeli dovolj sredstev za načinjanje opreme.

Poskrbeli bodo, da bodo imeli te enote stalno vaje in bodo stalno seznanjene z zakoni o narodni obrambi.

Te enote pa bodo s pomočjo družbeno političnih organizacij pretrečevale vse pojave sovražne dejavnosti ali dezinformacij le-teh.

Vsekakor je program dejavnosti tega odbora zelo obsežen. Njegova uresničitev pa je odvisna od sodelovanja prav vseh občanov.

S Jesenovec

Kritika

Reforma je prišla prav tudi kritikom, ne samo našemu gospodarstvu. Kot so pred reformo mižali na eno oko in videli kar se da malo slabosti — videli samo dobro — tako nekateri sedaj ob reformi ne vidijo ničesar dobrega, ampak stvari, vredne le kritike. Kje je objektivnost? Kje so se prej skrivali ti kritikastri? Kar njenkrat so planili in brezobzirno izkoristili take ali take težave, čeprav so jim bile znane že pred reformo. »Pogum velja. Zakaj ne bi še mi nekaj prispevali k reformi? Če že ne moremo pomagati drugače, pa pomagajmo s kritiko. Danes je čas, da se uveljavimo, čas beži, zato pohitimo. Ni pa važno, če bomo koga prizadeli, saj je ja reforma, reforma pa pomeni za nas le kritiko.«

Reforma ni skok iz ene skrajnosti v drugo. Ne bo se uresničila v enem dnevu, še veliko težav in žrtev bo potrebno. Potrebna pa bo reforma tudi v kritiki.

A. Učakar

Za 10 S din dražje vozovnice

Na zadnjem zasedanju občinske skupščine Jesenice so odborniki že drugič obravnavali predlog podjetja Ljubljana transport za povišanje tarif v potniškem prometu.

Odborniki so dali soglasje k povišanju cenam po drugi varianti, ki predvideva povišanje vozovnic za 10 S din. Po novem centiku je najnižja vozovnica 40 S din. Za primer navajam, da je nova cena za vozovnico od Hrušice do Koroške Bele 70 S din, od Hrušice do železniške postaje pa 50 S din.

Učinek podražitve ne bo enak odstotku podražitve vozovnic. To pa zato, ker podjetje predvideva, da bo podražitev vplivala na manjši

prevoz potnikov za okrog 10 odstotkov. Doslej v mestnem potniškem prometu na Jesenicah zabeležijo okrog 182.000 potnikov.

Na podražitev vozovnic je vplivalo več činiteljev kot n. pr. podražitev bencina in plinskega olja, revalorizacija vrednosti osnovnih sredstev, ki je v Ljubljana transportu večja za 14 odstotkov, večji izdatki za socialno zavarovanje in dvig zavarovalnih premij zavarovalnic.

Zaradi povišanih cen v mestnem potniškem prometu bo avtobusno prevozno podjetje plačalo občini okrog 10 milijonov S din za vzdrževanje cest III. in IV. reda.

J. Vidic

Težave v težavi

V prejšnji sredini številki smo objavili pismo brezposelnega dekleta. Na kraju smo omenili, da pismo ni bilo namenjeno le uredništvu. Obrnili smo se na direktorja komunalnega zavoda za zaposlovanje tov. Milana Ogrisa, ki nam je povedal nekaj mnenj oziroma ugotovitev glede zaposlovanja.

Podobna pisma dobiva tudi zavod, toda žal večkrat ne moremo pomagati. Primeri, ki smo jih omenili v časniku, vsekakor držijo, so pa še drugi. Primer: neka delovna organizacija razpiše prostoto delovno mesto, za katere je predvidena visoka izobrazba in tri leta prakse ali višja izobrazba in 7 let prakse ali srednja in 12 let prakse. V kolektivu se povečini odločijo za kandidata, ki ima več prakse in je navadno že član kolektiva. Mladi pa, ko pridejo iz šol, prakse nimajo in čakajo, kje se bodo tudi zanje odprla vrata. Če se prijavijo brezposelní kandidati s srednjo, višjo in visoko izobrazbo na komunalni zavod za zaposlovanje, so vsaj zdravstveno zaščiteni. Težje pa je s tistimi, ki končajo osemletko. Le-ti niso nitj zdravstveno zaščiteni. V tem primeru je zakon vsekakor pomanjkljiv!

Na Gorenjskem na primer manjka tesarjev in zidarjev, toda za podobne poklice se mladi neradi odločajo, in raje čakajo na boljšo priliko. Še težje pa je za dekleta predvsem na jesenško-radovljškem področju, kjer delovne organizacije potrebujejo prešvem moško delovno silo. Tudi tu želi komunalni zavod za zaposlovanje s sodelovanjem nekaterih podjetij omiliti težaven položaj deklet pri zaposlitvi. V Velenjini na Bledu bodo letos sprejeli v uk 50 vajenk za šivilje v konfekciji. Prav tako namerava v Kranju tovarna Iskra sprejeti dekleta za priučevanje na delovnih mestih justerk.

Skratka, Komunilni zavod za zaposlovanje ne odloča sam, ampak tudi delovne organizacije. Delovne organizacije pa so odvisne od... Težko je rešiti težavo v težavi.

A. Učakar

Delo komisije za prošnje in pritožbe v Tržiču

Največ pritožb zaradi stanovanj

Iz lanskoletnega dela komisije za prošnje in pritožbe tržiške občinske skupščine in iz njenega dela v prvih petih mesecih letos je razvidno, da je komisija lani prejela 12 pritožb, letos pa 9. Iz zadnje številke lahko takoj ugotovimo, da je naglo poraslo število zadev, s katerimi se tržiški občani obračajo na omenjeno komisijo. Kot je že v naslovu zapisano, prevladujejo pritožbe s stanovanjskega področja, sledijo delovno pravne zadeve, kazenske zadeve, premožensko pravne zadeve in gospodarsko-financne zadeve. Predsednik komisije za prošnje in pritožbe nam je dejal, da je največ pritožb pri tistih primerih, ko pristojni organi odločajo po prostem preudarku. Te pritožbe se nanašajo na snov, ki ni popolnomu urejena s pravnimi predpisi, temveč je zaradi posebnih značilnosti potrebna uporaba proste presoje pri odločanju pristojnih organov.

Poudarili smo že, da prevladujejo pri pritožbah zadeve stanovanjske problematike. V takšnih primerih občani prosijo komisijo, da reši njihove stanovanjske probleme, v nekaterih pritožbah pa navajajo, da so ob delitvi stanovanj v delovnih organizacijah prisotni elementi osebnega odločanja, neenakosti, nerazumevanja in nehumanih odnosov. Naj povemo še to, da je komisija v sodelovanju z občinsko stanovanjsko komisijo in delovnimi organizacijami uspešno rešila 5 pritožb.

Omenili smo samo eno delovno področje komisije za prošnje in pritožbe pri tržiški občinski skupščini. Vendar pa lahko ugotavljamo tudi to, da se občani večkrat obračajo na republike upravne in družbenopolitične organe in celo na zvezne, pa čeprav niso prej izkoristili rednih pravnih sredstev. Kaj lahko sklepamo iz te ugotovitve? To, da občani v takšnih primerih nimajo zaupanja v pristojne organe, ali pa menijo, da bodo njihove pritožbe prej uresničene, če se pritožijo neposredno na republike ali zvezne organe.

Zensko perilo iz perlona	9,90 N din
Nederški iz popelina	9,90 N din
Zenski puloverji iz svile	24,50 N din
Zenske kopalne oblike iz helance	39,50 N din
Moški in ženski kopalni plašči iz frotirja	49,50 N din
Moderne moške srajce iz frotirja	34,50 N din

TRGOVINA **Kometter**

KAUFHAUS
Kometter
FERLACH - NEBEN DER KIRCHE
BOROVLJE - PRI CERKVI

60 - letnica gasilskega društva Blejska Dobrava

V nedeljo so na Blejski Dobravi slovesno praznovali 60-letnico gasilskega društva. Jubilej društva je obenem jubilej treh članov, in sicer Stefana Razingerja, Janeza Svetine in Jožeta Sodje, ki so edini preživeli ustanovitelji društva. V spomin in zahvalo za dolgoletno delo v društvu jim je občinska gasilska zveza izročila lepe spominske plakete.

Ustanovitev gasilskega društva na Blejski Dobravi je v tesni zvezzi z gradnjo bohinjske železnice. 1902. leta je bilo na Dobravi 42 lesnih hiš, delno kritih s slamom. S pričetkom gradnje bohinjske železnice je prišlo v vas precej tujih delavcev, ki so se potikali po okolici. Če bi prišlo do požara, bi vas pogorela. Strah pred požarom je zanetel idejo o ustanovitvi gasilskega društva. Ker sami niso imeli možno-

sti, so zaprosili za pomoč gasilsko društvo Gorje. Dobravčani so hodili v Gorje na gasilske vaje, da so si pridobili osnovno gasilsko izobrazbo.

V drugi svetovni vojni je okupator podprt gasilska društva z namenom, da jih izkoristi v svoje politične namene. Na Blejski Dobravi se mu to ni posrečilo. Gasilci

so začeli odhajati v partizane, pa tudi delovne in paradne gasilske obleke so prav priše borcem.

Gasilsko društvo je doseglo zavidanje vredne uspehe. Zato je republiška gasilska zveza odlikovala društvo in zaslужne gasilce. Praznovanja so se udeležili tudi gasilci iz sosednjih gasilskih društev.

J. Vidic

Krajevni praznik v Voklem

Prostovoljno gasilsko društvo v Voklem pripravlja slovesno praznovanje krajevnega praznika, ki bo združeno s proslavo 45-letnice gasilskega društva Voklo. Osrednja proslava bo v nedeljo, 14. julija. Ob tej priložnosti bodo slovesno izročili svojemu namenu 14m visok gasilski stolp, ki so ga gasil-

ci s pomočjo vaščanov zgradili s prostovoljnimi delom in pri tem opravili nad 2500 prostovoljnih ur. Na proslavi bo tudi gasilska parada, na kateri bodo sodelovala številna gasilska društva. Priprave bodo improvizirani požari, da bi lahko gledalcem prikazali moderne gasilske naprave in njihovo delovanje.

-an

V soboto popoldne je bila v Mengšu krajevna slovesnost. Prostovoljno gasilsko društvo je namreč dobilo nov gasilski avto. Avtomobil je naredila tovarna avtomobilov v Mariboru, zanj pa so plačali 15 milijonov starih dinarjev; od tega so 5 milijonov prispevali nekatera podjetja, obrtniki in prebivalci. Popoldanski dogodek so proslavili s povorko, v katero so se vključile tudi narodne noše. — Foto: F. Perdan

Jubilej gasilskega društva Zali log

Prostovoljno gasilsko društvo Zali log je praznovalo v soboto, 29. junija, 30-letnico. Program praznovanja je zajemal najprej mokro vajo, v kateri so sodelovala tudi druga gasilska društva iz Železnikov in Bukovice. Pri tej vaji so lepo prikazali njihovo veščino ob prilikih reševanja ljudskega premoženja.

Slovesnosti so se udeležili tudi predsednik skupščine občine Škofja Loka Zdravko Krvina, predsednik občinske konference SZDL Janez Taler, predsednik občinske gasilske zveze Miro Markelj ter še drugi predstavniki krajevnih organizacij in društev.

ma leta 1938 pa do danes. V pozdravnem govoru se je le po zahvalil za vsestransko pomoč gasilskemu društvu, najprej domačinom ter drugim, ki so jih podpirali v njihovem dosedjanjem delu. Za prapor so prispevali včini domačini sami, nekaj sredstev pa so jim podelili še druge krajevne in gospodarske organizacije Selške doline.

Podelili so tudi priznanja za požrtvovalno 30-letno delo v gasilstvu: Janezu Mediževcu, Petru Habjanu, Maksu Zupancu, Leopoldu Mihelčiču, Janezu Kristanu, Maksu Frelihu in Francu Mohoriču. Nekaj priznanj so podelili

Ena izmed glavnih točk njihovega praznovanja pa je bila vsekakor razvitje novega gasilskega praprora, ki ga je razvil predsednik skupščine občine Škofja Loka Zdravko Krvina. Ob razviju je gasilcem začel mnogo uspehov v njihovem humanem delu. V pozdravnem govoru, katerega je imel poveljnik gasilskega društva Zali log Franc Mediževc je bil lepo prikazan njihova zgodovina, tj. od gradnje gasilskega do-

tudi za 20- in 10-letno delo v gasilstvu.

Po končanem programu pa je bila gasilska veselica, katere se je udeležilo veliko število ljudi iz Selške doline. Za dobro voljo so poskrbeli Selški fantje.

Gasilem iz Zalega loga gre vsekakor vse priznanje za dobro organizacijo praznovanja, obenem pa jim želimo veliko uspehov pri reševanju ljudskega premoženja.

A. Sedej

ALC Lesce na letalskem mitingu v Novem Travniku

V soboto popoldne so z letališča ALC Lesce odpotovali v Novi Travnik v Bosno piloti France Mirkik, Polde Tratar in Bruno Štular. Piloti so odpotovali vsak s svojim letalom. V Novem Travniku so se v nedeljo udeležili letalskega mitinga.

Po mitingu je letalo Cesna s pilotom Poldetom Tratarem preletelo 4000 km dolgo pot širok Jugoslaviji. Letalo je za seboj vleklo velik reklamni zapis podjetja Vatrostalne iz Zenice, ki tedni praznuje obletnico ustavovitev. J. V.

Sutjeska pred 25 leti

Letos, ravno v teh dneh, mineva 25. leto, ko se je v naši državi začela in potekala peta sovražnikova ofenziva, imenovana tudi operacija Schwarz ali kar na kratko bitka na Sutjeski. Prav pred dnevi pa se je v Sarajevu začel znanstveni zbor Neretva-Sutjeska 1943, na katerem bodo navzoči v okrog 90. referatih osvetlili in pojasnjevali takratne dogodke pri nas in zunaj naših meja — v takratni okupirani Evropi. V zadnjih dveh številkah je časnik Komunist objavil nekatere izvlečke iz uvodnega referata na tem znanstvenem zboru, v katerem so prikazani nekateri novi, doslej neznani podatki, o dveh velikih bitkah: na Neretvi in na Sutjeski. Iz dosedanjih izvlečkov iz uvodnega referata, ki ga je pripravil generalmajor JLA Fabijan Trgo, povzemamo v počastitev letošnjega praznika dneva borca nekaj misli oziroma podatkov. Podatki so še toliko zanimivejši, ker se bodo dogodkov pred 25. leti spomnili tudi letos za dan borca na osrednji naši proslavi na Tjentištu.

Obdobje, ko sta pred 25. leti potekali obe bitki, je eno najpomembnejših in najusodenjših med celotno osvobodilno vojno. Zato tudi ni čudno, da obe sovražni ofenzivi (četrta in peta) zavzema pomembno mesto v pisanih zgodovinskih virih pri nas pa tudi v drugih delah.

Nemško vrhovno poveljstvo in komandant jugovzhoda Lehr sta v preprčanju, da bodo z operacijama Weiss in Mostar dokončno obračunali s Titovo državo in glavnino narodnoosvobodilne vojske Jugoslavije, predvidela, da se bodo potem začele operacije, v katerih bodo razročili četnike Draže Mihajlovića. Ce bi namreč uničili NOVJ, so Nemci mislili, da jim četniki ne bodo več potrebni. Menili so tudi, da bi jim četniki lahko postali nevarni tisti hip, če bi se na Balkan izkrcale angloameriške čete. Takrat bi jim prav četniki lahko z idejami o vzpostavitvi monarhije in starega družbenega reda v Jugoslaviji delali določene težave.

Toda zamisli o uničenju Titovih čet v dolini Neretve se niso uresničile. Četrtič sovražnikova ofenziva se ni posrečila, kot so Nemci pričakovali. Zato je Hitler 30. maja odobril predlog za izvedbo operacije Schwarz. Zamisel je bila še vedno ista. Uničiti NOVJ in takoj onesposobiti četnike. Operacijo so takrat pripravljali v največji tajnosti. Vendar pa zamisel že v samem začetku ni potekala tako, kot

je bila predvidena. Nemci, ki so se v borbi srčali iz oči v oči z borci NOB, so kmalu sprevideli, da jim četniki močno pomagajo v teh bitkah. Zato predvidenega postopnega razročevanja tudi niso izvajali. Strogo po predvidevanjih so se izvajale le priprave za uničenje NOVJ z vodstvom narodnoosvobodilnega gibanja na planinskih masivih Črne gore in Sandžaka.

Razmere, v kakršnih je potekala peta sovražnikova ofenziva, so bile za borce NOVJ in za vodstvo z maršalom Titom na celu zelo neugodne. Razmerje sil je bilo 127 tisoč vojakov proti 16 tisoč borcem NOV. Naši borce so imeli samo lahko pehotno orožje, sovražnik pa je bil opremljen s takratno vojno tehniko in preskrbljen z municijo.

Najpomembnejše v bitki na Sutjeski pa je bilo, da so bile vse operativne odločitve odvisne od reševanja ranjencev. Ker je bilo tako rekoč na bojnem polju nad 3500 ranjenih in bolnih borcev, se vrhovni štab s tovarišem Titom na celu v teh okoliščinah ni mogel ogniti obklopi. Bila pa je najbrž možnost, da bi se operativne sile rešile iz obroča. Vendar pa je bila moralna obveznost do ranjencev močnejša, tako da vrhovni štab niti pomislil na kakšno drugačno rešitev. Sklepa, da ranjencev ne bi rešili, vrhovni komandan, tovariš Tito, ni mogel sprejeti niti v najbolj kritičnem obdobju, ko je šlo za biti ali ne biti, ko je vsej operativni skupini, stisnjeni na majhnem prostoru, grozila nevarnost, da bo skupaj z vodstvom NOV popolnoma uničena.

Ofenziva se je začela 15. maja s koncentričnim prodiranjem nemških divizij proti glavnini NOVJ na področju Sandžaka in Črne gore. Prvi boji, ki so bili od 15. do 20. maja, so imeli uvodni značaj. Takrat sta nasprotnika skušala dobiti čim realnejšo sliko o moči ter ugotoviti nasprotnikove namene. Tako je vrhovni štab na podlagi

ugotovitev tudi ocenil sovražnikove naklepe.

Najprej je kazalo, da je napad I. planinske divizije v dolini Lima le močnejši sovražnikov izpad, ne pa ofenziva. Zato je vrhovni štab še naprej vztrajal pri napadih. Po dvodnevih bojih pa je komandant prve proletarske divizije Koča Popović spoznal, da gre za novo sovražnikovo ofenzivo. Ob tej pravilni ugotovitvi je tovariš Tito sklenil ustvariti na severu (na fočanskem predelu) pogoje za zlom sovražnikovega obroča in tako prodreti v vzhodno Bosno. Vendar pa je bila to na začetku le ideja, ki bi jo postopoma dopolnjevali oziroma uresničevali. Tej ideji je sledila tudi odločitev: na fočanski predel je odšlo pet brigad pod vodstvom Koče Popovića. Z delovanjem teh petih brigad bi (kot je bilo zamišljeno) prišlo tudi do prestavitev glavnine NOVJ na drugo področje.

Vendar pa je tovariš Tito razen te proučeval tudi druge možnosti. Tako je pravocasno opozoril, če ta prehod ne bi bil mogoč, na smer, ki čez Pivo, gorsko planoto Vučeva in Sutjeske drži proti Zelengori. Zato je že takoj na začetku poslal v tej smeri dva bataljona 2. proletarske brigade, da bi po potrebi zavarovala mostišče.

Kmalu se je pokazalo, da fočanski poskus preboja ne bo izvedljiv. Razen tega pa so na drugih odsekih Nemci postopoma sklepali obroč. Tako je vrhovni komandan moral iskati druge rešitve. Pri tem pa se je bilo toliko teže odločiti zaradi tako velikega števila ranjenih in bolnih borcev.

Ko je tovariš Tito analiziral vse pogoje in možnosti preboja iz obroča, je 26. maja sklenil, da se teža vseh operacij preusmeri čez gorsko planoto Vučeva, Sutjeske na Zelengoro. Pravilno je ugotovil, da je bila to edina smer za organizirano prebijanje iz obroča. Hkrati pa je bila to tudi najšibkejša točka nemškega obroča. Takrat se je tudi obrestovala predhodna odločitev, ko je tovariš Tito sklenil, da dva bataljona zavzameta Vučeve. Nedvomno je bilo v dobršni meri od te odločitve odvisno tudi nadaljnje potekanje dogodkov. Skratka, ta predhodna odločitev je vrhovnemu komandanu omogočila, da je lahko smelo odredil: zavzeti je treba Vučeve in dolino Sutjeske in v tej smeri nadaljevati z operacijami.

Tako so torej potekali dogodki, takšni so bili pogoji, v katerih se je odločalo o glavni NOVJ, o vodstvu narodnoosvobodilnega gibanja, o biti ali ne biti naše revolucije: v takšnih pogojih se je rodila legendarna bitka na Sutjeski.

A. Z.

Molk ni zlato

Zato ALC Lesce težko pričakuje odgovor štirih gorenjskih občin

Na letališču v Lescah je živo kot v čebelnjaku. 70 mladincev iz vseh krajev Slovenije obiskuje padalsko šolo. Prvi poleti in prvi skoki s padalom zapustijo slehernemu ne-pozabne vtise in spomine. Začetnikom padalstva se občasno pridružujejo člani aero kluba, ki skačejo zato, da bi s tem pridobili pravico do obnove dovoljenja padalca.

Ob cesti Radovljica—Bled se ustavlja številni potnik, ki občudujejo junake višav, padalce, pilote jadrarnih in motornih letal.

Zivljenje na letališču vrvi. Nihče ne sluti, da nad tem vrvežem visi Damoklov meč.

Padalski in letalski šoli v Lescah primanjkuje življenskih sredstev, ki jim pravimo denar.

Nekoč je šolo v celoti financirala občina. Ustanoviteljske pravice in dolžnosti je prevzela občina Radovljica s tem, da druge občine sofinancirajo to dejavnost.

Izdatki letalske in padalske šole znašajo letno okrog 18 milijonov S din. To vsoto denarja naj bi prispevale občine Kranj, Tržič, Radovljica in Jesenice. Ker pa so občine že tako obremenjene z različnimi izdatki, je uprava ALC pripravljena sofinancirati šolo v znesku 6 milijonov S din, učenci za pilote in padalce pa so pripravljeni plačati 4 milijone S din. Štiri občine naj bi torej prispevale le 8 milijonov S din.

Uprava ALC je o težavnom položaju šole obvestila občine, toda občinske skupščine doslej še niso odgovorile, pa čeprav stopamo že v drugo polovico leta. Lani je samo kranjska občina prispevala 1.600.000 S din, druge občine pa nič. Zato je kranjska občina letos postavila pogoj, da bo sama prispevala samo v

primeru, če bodo tudi druge občine sofinancirale letalsko šolo.

Kako je mladina zainteresirana za obstoj šole, se vidi po tem, da sami z delom sofinancirajo šolo. V hangaru ALC v Lescah mladinci režejo kartone določene oblike, ki jih kupuje železarna Jesenice. Ko mladinec zreže 500 kosov kartonov, zaslubi za en skok oziroma let; to pa je približno dve ura dela.

V zadnjih petih letih je bilo izšolanih 27 mladincov za motorne pilote, 43 jadrarnih pilotov, dovoljenje padalca pa je pridobil 115 mladincov. Največ pilotov in padalcev je iz kranjske občine, sledijo Radovljica, Jesenice in Tržič, Iz Škofje Loke in članov klubu. Vsi piloti in padalci morajo letno obnavljati dovoljenja. Za obnovo dovoljenja pa morajo imeti v zadnjem letu najmanj 10 skokov (padalci) ali 5 ur letenja (piloti). Obnova dovoljenja je torej pogojena s treningom, trening pa s stroški.

Stroški šolanja za pilota motornega letala znašajo 1.800.000 S din, za pilota jadrarnega letala 540.000 S din in za pridobitev dovoljenja za padalca 420.000 S din.

Zakon določa, da mora učenec za pilota opraviti najmanj 60 ur letenja z motornim letalom. Pilot jadrarnega letala si ta nalog pridobi, ko opravi 50 do 70 poletov z učiteljem in najmanj 30 samostojnih poletov.

Brez učenja ne bo pilota padalcev. Brez treninga pa bodo ta naziv izgubili še tisti, ki ga imajo. Učenje in trening pa zahtevata denar.

Kaj bo z letalsko šolo v Lescah? Ali bodo občinske skupščine odgovorile na vprašanje, ki zanimalo širšo gorenjsko javnost?

J. Vidic

XVIII. GORENJSKI SEJEM

V KRAJU

2.—13. VIII. 1968

OSNOVNA SOLA FRANCE PRESEREN KRAJN
Komisija za razpis prostih delovnih mest pri osnovni šoli France Prešeren, Kranj

razpisuje naslednja delovna mesta:

4 učiteljev za delo v varstvenem oddelku

Pogoji:

učitelj, predmetni učitelj, profesor

Nastop službe s 1. septembrom 1968.

Rok prijave do 25. julija 1968.

Prošnje pošljite na naslov: Razpisna komisija pri osnovni šoli France Prešeren, Kranj

Te dni po svetu

MOSKVA, 28. junija — Posebni odposlanec OZN na Srednjem vzhodu Gunnar Jarring je seznanil sovjetskega premierja Kosigina s svojimi prizadevanji, da bi našel izhod iz krize na Bližnjem vzhodu.

PRAGA, 28. junija — Politični razglas, ki ga je podpisalo kakih 70 javnih delavcev, je dvignil precej prahu v Pragi. Predsedstvo CK KPC je objavilo sporočilo, v katerem poudarja, da omenjeni razglas objektivno odpira pot antisocialističnim tendencem in silam, ki temegejo povročiti dezorganizacijo in nova navzkrižja.

NEW YORK, 29. junija — Znani ameriški dramatik Tennessee Williams je pred dnevi izginil in za njim ni nobenega sledu. Slavni dramatik je nekaj dni pred svojim izginotjem pisal svojemu bratu, da se boji, da bi ga ubili.

LJUBLJANA, 30. junija — Predsednik Tito je obiskal Ljubljano, kjer je bil najprej na rednem zdravniškem pregledu, nato pa si je med sprehomom po mestu ogledal Metalko in nazadnje obiskal še hotel Union, kjer je ostal tudi na konsilu.

WASHINGTON, 30. junija — ZDA so zabeležile enega največjih proračunskih primanjkljajev v svoji zgodbini. Ta primanjkljaj znaša okoli 25 milijard dolarjev, in to predvsem zaradi stroškov vojne v Vietnamu. Medtem pa sami Američani predvidevajo za prihodnje leto še večje stroške za vietnamsko vojno.

SAIGON, 30. junija — Ameriški padalci, ki branijo obrambni obroč okrog Saigona, so se spopadli s četo osvobodilne vojske. Predstavnik sagonske vojaške komande je izjavil, da so vladne čete po veliki ofenzivi osvobodilnih sil v začetku letosnjega leta vedno v pravljnosti. Sploh pa v južnovietnamskem glavnem mestu pričakujejo novo ofenzivo osvobodilnih sil Južnega Vietnama.

NAZARJE, 1. julija — Med svojim obiskom v Sloveniji je tovarš Tito obiskal Zgornjo Savinjsko dolino. Po nekajnem počitku v Robanovem kotu je predsednik Tito obiskal še kolektiv Gozdarsvo in lesna industrija v Nazarju ter se na poti v Ljubljano ustavil v novem hotelu v Mozirju.

BONN, 1. julija — Zahodnonemški listi napovedujejo, da bi NDR utegnila kmalu sprejeti nove ukrepe glede prometa z zahodnim Berlinom. Kot ugotavljajo nekateri časopisi, naj bi NDR omejila prevoz raznih dobrin v zahodni Berlin.

Ljudje

Po drugem krogu parlamentarnih volitev v Franciji si lahko pristaši degolistične unije za obrambo republike manjajo roke od zadovoljstva. Kako tudi ne, saj bodo na prvem zasedanju novega parlamenta 11. julija zasedli v burbonski palači skoraj tri četrtine poslanskih mest. Da je uspeh degolistov res velik in nepričakován, kaže že podatek, da so degolisti in njihovi zavezniki na zadnjih volitvah zbrali kar 358 mandatov izmed 487. Kot ugotavljajo francoski komentatorji, je to doseg največja vladna večina v francoski peti republiki oziroma še tja od časov Clemenceauja. Premier Pompidou, ki mu je general de Gaulle zaupal vlogo man-

datorja za sestavo nove vlade, je po uspehu na volitvah dejal: »Tako pomembna zmaga nam nalaga predvsem dolžnosti, zlasti, da te zmage ne zlorabimo. Zato pa moramo storiti vse, da obvladamo težave, ki izhajajo iz sedanje krize, zlasti da preprečimo padač življenske ravni, zaradi inflacije, zvišanja cen in brezposelnosti.«

Za zadnje francoske parlamentarne volitve so bili znani tudi nerdi, ki Francozom nikakor niso bili neznaní, saj so bili že pred volitvami navajeni demonstracij in pretegov s policijo po ulicah francoskih mest. Volitve oziroma bolje rečeno nerdi med njimi so terjali tudi smrtno žrtev. Degolistični agitatorji so namreč na večer pred volitvami ustrelili

li 18-letnega komunista, kar nekateri ocenjujejo kot dokaz neliberalnosti. Sploh pa po rezultatih francoskih parlamentarnih volitev lahko ugotavljamo, da je bila povezanost med levico in klub skupnemu dogovoru, da bodo v drugem krogu parlamentarnih volitev nastopali s skupnimi kandidati, zelo slaba. Ravn zarađi slabe povezanosti je Mendes France izgubil svoje mesto v dveh delavskih predmestjih Grenobla. Zanimiva je še ena ugotovitev, ki sloni na dejstvu, da so nekateri zagrizeni levci volivci na zadnjih volitvah oddali svoje glasove degolistom. Skratka, opozicija ni dosegla nobenih uspehov in izhaja iz sedanjih volitev precej šokirana, predvsem pa številčno šibkejša

kot doslej. Zato se samo po sebi postavlja vprašanje razmerja sil med degolisti in opozicijo. Ali bodo degolisti ravn zarađi velike večine poslanskih mest upoštevali glasove opozicije? Ali bo morda odločilno dejstvo, da za degoliste niso glasovali samo njihovi pristaši, temveč tudi donedavni njihovi nasprotniki?

Francija se je torej po nedeljskih volitvah spet znašla v navzkrižnih vprašanjih, ki najprej zadevajo rešitev težkega ekonomskega položaja francoskega gospodarstva in čimprejšnjo odstranitev znakov nedavnih stavk in neredov. In ne nazadnje, pred francosko levico se postavlja vprašanje, kako bodo lahko nasprotovali in čim bolj vplivali na večino degolističnih poslancev. Vili G.

in dogodki

dočakal, ko bo v radovljiski občini zgrajena mreža osnovnih šol, za katero so se občani odločili na referendumu o samoprispevku, in bo tudi šola za učence v gospodarstvu dobila svoje prostore.

Anton Kobenter je veliko

pripomogel za kvalitetni početak učencev v radovljiski občini; prizadeval pa si je tudi na drugih področjih družbenega življenja. Tako je radovljiski zbor ponesel našo pesem širom po Sloveniji in na slovensko Koroško. Bil pa je tovarš Kobenter tudi družbenopolitični delavec.

Tako je bil član krajevnega ljudskega odbora, odbornik občinskega ljudskega odbora Radovljica in tudi njegov podpredsednik. Za vse to prizadevno delo pa je prejel tudi odlikovanje.

Na slavnostnem delu petkovske seje so se mu učenci osnovne šole v spremstvu njegovih sodelavcev zahvalili za dolgoletno prizadevanje pri delu ter mu začeli uspehov tudi v prihodnjem. K čestitkam in željam ob njegovem jubileju se ob tej prilnosti pridružuje tudi naše uredništvo.

A. Z.

Anton Kobenter

50 let neumornega dela

Začetek petkove seje obeh zborov radovljiske občinske skupščine je bil precej neobičajen. Namesto takojšnjega obravnavanja predvidenih točk dnevnega reda, je bila na sporednu najprej manjša slovesnost. Predsednik občinske skupščine Stanko Kajdič je namreč seznanil odbornike, da seji prisostvuje Anton Kobenter, ravnatelj poklicke šole učencev v gospodarstvu v Radovljici, ki ravno te dni praznuje 50-letnico delovanja v šolstvu in 48-letnico delovanja na raznih družbenih družbenega

življenja. Zato mu je radovljiska občinska skupščina ob tej priliki čestitala, se zahvalila za neumorno delo in mu zmanj izrekla priznanje.

Anton Kobenter je koroški Slovenec, doma iz Št. Jakoba v Rožni dolini. Tik pred koncem prve svetovne vojne je končal učiteljske in vse do plebiscita 1920 potem služboval v domačem kraju. Ob plebiscitu pa je prišel na Gorjansko, ki mu je tako postala druga ožja domovina. 1922. leta je začel službo na takratni osemrazredni šoli v Radovljici, kjer je potem po-

učeval vse do maja 1941. Ko je okupator zaprl vse slovenske šole, so ga Nemci najprej zaprli v Begunje, čez čas pa v Št. Vid; od tod pa je bil junija izseljen v Srbijo.

Po vojni se je zopet vrnil v Radovljico, kjer je vse do 1960 leta poučeval in bil ravnatelj osnovne šole v Radovljici, potem pa se je posvetil vodenju šole učencev v gospodarstvu. Ko smo ga pred dnevi obiskali, je v šoli zaključeval zadnja dela. Čeprav v prihodnje ne bo več poučeval in vodil šole, pa je vseeno pripomnil, da bi rad

Bogata bera črnega ribeza

Nekaj let pred drugo svetovno vojno je danes že pokojni Šauca ki je z družino stanovan na Rečici, prinesel od nekod prve sadike črnega ribeza. Po dogovoru z Orevčeve mamou (Langus Manja iz Poljščice), so v Brčeh z njim zasadili prvo njivo. Drugi kmetje so se čudili, menili so, da je škoda njive ter da ribez ne bo šel v denar. Toda uspeh je bil presenetljiv.

In danes? Skoraj polovico njiv poljških lastnikov je zasejanih z ribezom in še ga zasajajo. Tudi po Gorjah ga je vse več. Ribez prve tri leta ne obrodi, potem pa vsako leto. Seveda, treba ga je negovati, obrezovati, pleti, škropiti in gnojiti. Tokrat je tako poln, lep in debel, kot še nikdar. Posamezni kmetje ga bodo pridelali kar po 10 ton ali še več. Odkupna cena bo menda 500 S din za kg, obiralcem pa plačajo po 60 do 70 S din.

Poljsko podnebje ribezu očitno zelo prija, na Bledu pa, ki je le malo stran od Poljščice, ne obrodi. Tudi onkraj Save Dolinke, v okolici Žirovnice ne uspeva.

Čeprav je bilo letos vreme deževno, se je ribez dobro zori. Obirajo ga v gajbice, ki tehtajo po 55 dkg, čista teža ribeza pa je točno 4 kg. Ko je obran, ne sme biti na soncu in biti mora suh. Vsak večer pride ponj tovornjak, naložijo ga nanj in takoj odpeljejo v Ljubljano. Prekladanja mora biti čim manj. Iz Ljubljane ribez z letalom menda takoj transportirajo naprej v inozemstvo, največ v Anglijo.

Ker je sedaj zelo ugodno vreme za obiranje in ker mora biti hitro obran, pridejo na bero obiralcii od vsepovsod. Sedaj ko so se zaprla šolska vrata, je mladih obirralcev dovolj, saj radi kaj zaslužijo. Lepo je videti, kako se ta živopisna množica pomika skozi grmičevje temno zelenih listov.

Ribez gre zelo dobro in hitro v denar; ima namreč veliko zdravilno vrednost in je iskan na tujih tržiščih.

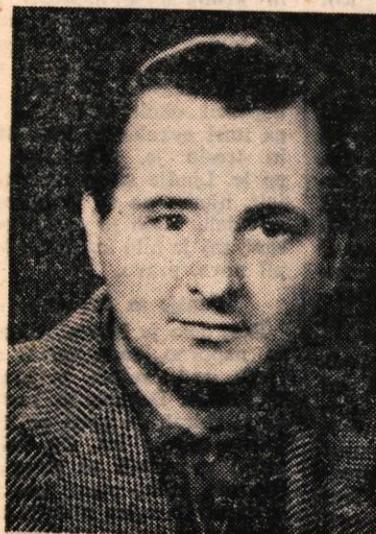
J. Ambrožič

Borovnice so dobro obrodile

Napovedi, da bodo borovnice dobro obrodile, so se povsem uresničile. Dovolj jih je po vseh krajeh Gorenjske. Odkupna mreža je bila precej bolje pripravljena kakor prejšnja leta in tudi cena 4 N dinarje za kilogram je bila ugodna za obiralce.

Stevilni nabiralci, predvsem v nižinskih predelih, so borovnice že dobra obrali. Dlje pa bodo ostale v hribovitih predelih, kjer jih je običajno dovolj še avgusta.

an

Bratje Svetina — vojaki revolucije

Zgodba o človeku, ki nosi v glavi svinčeno trofejo iz vojne

In zgodba o njegovih bratih, ki so korakali pod zastavo revolucije

Zadnje dni septembra 1944. leta so se nad Bohinjem zgnili temni oblaci. S Triglavja je pihal mrzel veter in starejši ljudje so napovedovali zgodnjo zimo. Kmetje so hiteli s pospravljanjem poljskih pridelkov, otroci pa so obirali sadje, med vojno tako pomembno prehrano.

Domači vremenoslovci se tokrat niso zmotili. V noči na prvi oktober je pričelo deževati. Že zjutraj pa so se med deževjem pojavile prve snežinke. Deževalo in snežilo je še tri dni in dve noči. Kot da bi dež in sneg hotela zbrisati krvave sledove boja ob železniški progi v Bohinju. Tri dni in dve noči je ob robu gozda blizu železniške proge ob vasi Bitnje v Bohinju ležal partizan. Niti sneg in dež nista sprala z njegovega obrazu kepo strjene krvi, ki je zalila desno oko in obraz.

Tretjega dne pa se je nečisto telo premaknilo in se po močnem hropenu počasi s težavo dvignilo, klecnilo na kolena, se ponovno dvignilo. Nekaj časa je bilo vse mirno. Nikaj nobenega človeka, le nemške patrulje so občasno previdno patruljirale po proggi in se z zaničevanjem ozirale proti gozdu, kjer je ležal ranjeni borec.

Kot prikazan, smrt ali živo strašilo se je drugega oktobra 1944. leta prizbal v vas Bitnje ranjeni partizan in prosil za pomoč. V hiši, kjer se je najprej ustavil, so ga lepo odslovali in za njim zaklenili vrata.

Po vasi je zavrnalo: ranjeni borec je v vasi. Vedeli so, da se od zadnje akcije borcev na proggi eden ni vrnil. Nihče ni vedel povedati, ali je bil ujet, ranjen ali ubit. Zdaj pa se je pojavit v vasi sredi dneva. Bilo ga je groza gledati. Le kako more človek še živeti, če je ustrezen v zatilje in mu je zrno prebilo glavo pri korenju nosa med očmi.

Prvo pomoč so mu dali. V Mencingerjevi hiši, od tam pa sta ga domači sin in neko dekle odpeljala v partizansko enoto v Jereko.

»Hura, Tone se je vrnil,« so od navdušenja vzlikali

borci in ga objemali. Tone je srečanje doživil kot v snu. Vse je slišal in videl kot v megli. Nikakor se ni mogel spomniti kje je, od kod prihaja, in kam gre. Ni se mogel spomniti, kje je bil ranjen, kje je bila tista borba, kdo je bil z njim itn.

Mladinci so se vrnili domov, borci pa so ranjenca odpeljali v partizansko bolnišnico, ki je bila skrita v bohinjskih gozdovih. Ko ga je zdravnik zagledal, je zmaljal z glavo. Borci, ki so opazili resni zdravnikov obraz, so prav tako menili, da ranjenu ni pomoči.

V bolnišnici so mu najprej zdravili samo glavo. Pet dni je ranjenc ležal nepremično, potem pa se je začel počasi osveščati. Počasi se mu je vračal spomin. Začudeno je opazoval barako, zdravnika, bolničarki in druge ranjence. Ker je že več dni nepremično ležal na eni strani, je zaprosil bolničarki, naj ga obrneta na drugo stran. Sele pri obračanju je bolničarka opazila, da je borec ranjen tudi v zadnjico. Zdaj se je tudi ranjenc spomnil, od kod še ena rana.

RANJENEC PRIPOVEDUJE

V baraki so bili kot ena družina. Zdravnik, bolničarki in ranjeni so pripovedovali o svojih, prijateljih, načrtih za življenje. Spominjali so se bojev, govorili pa so tudi o mučenjih po zaporih, taborskih, talcih, izseljencih in drugih okupatorjevih zločinah. Skrbno so spremljali razvoj dogodkov na vzhodni fronti, na fronti v Franciji in Italiji.

Cez nekaj tednov, ko se je ranjenc že bolje počutil, mu je zdravnik dr. Ivan Hribnik-Matjaž, ki zdaj živi v Stražišču pri Kranju, priznal: »Ko so te prinesli, sem pomislil, zopet bo neka mati zajokala, ko bo dobila sporočilo o padlem sinu. Toda ranjenc se je zavedal, da so k zmagi življenja nad smrto veliko pripomogli partizanski zdravnik Matjaž in skrbni bolničarki.

»No, pa nam povej, kako je bilo, ko si bil ranjen,« je dejal zdravnik in se usedel na posteljo k ranjencu. Na-

sproti njega sta sedeli bolničarki Alenka in Rosvita iz Bohinja. Ko je ranjenc spregovoril, je v sobi nastala tišina. Ranjeni so pozabili na bolečine in prisluhnili zgodbi človeka, ki mu strel skozi glavo ni pretrgal življenja.

»Bil sem kurir pod Golico,« je začel pripovedovati Tone, »nosil sem pošto v Zgornjesavsko dolino. To so bila nevarna, toda zanimiva potovanja. Kasneje sem bil premeščen v Prešernovo brigado. Iz dela brigade je bil ustanovljen jeseniško-bohinjski odred. 30. septembra se je druga četa drugega bataljona jeseniško-bohinjskega odreda spustila z Uskovnice v dolino, da bi minirala proggi. Po proggi skozi Bohinj so Nemci prevažali vojaštvo in vojaški material za fronto v Italiji pa tudi za borbo proti NOV. Eksploziv za miniranje smo dobili s Primorskimi, kjer so zaveznički s padali spuščali orožje, strelivo, oblike, čevlje in druge potrebuščine. Ceta se je razdelila v tri skupine. Prva večja skupina je postavila zavarovanje proti Bledu, druga skupina borcev je odšla v zasedo proti Bohinjski Bistrici, trije pa smo bili določeni za miniranje proge. Razen mene sta bila mincer Še Mirko Košnik-Tone iz Bohinja in Peter, minerc odreda, Avstrijec, ki je dezertiral iz nemške vojske. Z angleškim eksplozivom smo minirali železniški podvoz pri Bitnjah. Ker je bil plastiki moker, nismo vedeli, če bo eksplodiral. Z negotovostjo smo prižgali zategljeno vrvice in se umaknili v zaklon. Kmalu je zadelna močna eksplozija, ki se je slišala daleč naokrog. Veseli smo odhiteli na zbirno mesto. Eksplozija je namreč tudi za borce v zasedi pomenila znamenje za umik. Ni mi znano, kako so se haenkrat pred nami pojavili Nemci. Prvega sem opazil v razdalji desetih metrov. Ustrelil sem vanj, potem pa me je nekaj zapeklo v glavi in počasi sem začel izgubljati zavest. Se prej pa sem čutil, da okrog mene hodijo Nemci, da so mi odvzeli puško, nahrbtnik in pas. Slišal

sem Nemca, ki je prekljinjal bandite, nato pa sem čutil močno brco v zadnjico. Ker mi je iz zatilja in čela lila kri, so Nemci menili, da sem mrtev. Peter in Tone sta se srečno umaknila (Mirko Košnik je bil ranjen v nogi) in priključila četi, jaz pa sem ležal tam še tri dni in dve noči. Zdaj vem, da nisem dobil brce v zadnjico, ampak še en strel, ki ga je sovražnik izstrelil potem, ko so mi pobirali orožje in opremo. Kako dolgo sem ležal za proggi, sem zvedel šele od mladincev.«

Ranjeni so želeli slišati še druge podrobnosti, bolničarki pa sta bili radovedni, če ima brate, sestre in kje živijo.

Tone Svetina s Koroške Bele, ki ni v sorodstvu s pisateljem Svetinom, je pripovedoval o sebi, bratih in domačem kraju.

Tone Svetina izhaja iz delavske družine. Oče Jakob se je smrtno ponesrečil v železarni. V družini je bilo sedem bratov in dve sestri.

USTRELJEN PRED DELAVNICO

Brat Friderik je živel v Ljubljani. Tam se je že prve dni priključil osvobodilni fronti. V Ljubljani je imel delavnico. Vodstvo osvobodilne fronte je pri njem naročilo 3000 bodal in 1000 vžigalnikov za eksploziv. Ko je že izdelal 500 bodal in 500 vžigalnikov, ga je pri delu neprtičakovano zatolila fašistična vojaška enota. Brez zaslisanja so njega in njegove pomočnike postavili pred zid in postrelili. Na ta dogodek nas danes spominja spominska plošča. Izdajalec je bil po vojni obsojen na smrt.

Drugi brat Filip je spomladi odšel iz Ljubljane v

partizane na Stajersko. Tam se je priključil borcem po-horskega bataljona. Med neko borbo je bil ranjen v nogo in ujet. Ranjenega so Nemci vlekli po Celju in Maribor ter kazali ljudem: »Poplejte bandite! Nihče nam ne more uiti!« Osmega marca 1943. leta so ga ustrelili kot talca. Z njim v zaporu je bil tudi Drago Žerko iz Zagorja ob Savi, ki je po vojni pisal Filipovi materi na Koroško Belo o zadnjih minutah življenja njenega sina. Drago piše, da je Filip pred ustrelitvijo vzliknil: »Živeli slovenski partizani!« in »Živeli komunistična partija.«

Tretji brat Avgust je bil zaradi aktivnega dela za NOV marca 1943. leta aretran. Odpeljali so ga v Begunjah, kjer so ga pri zaslivanjih strahotno mučili. Avgust je bil v Begunjah osem mesecev zaprt v bunkerju, od tam pa poslan v taborišče Mauthausen. Po vojni se je vrnil domov.

Cetrti brat Jakob je bil tudi partizan in se je vrnil domov kot oficir.

To je zgodba o petih bratih Svetina, po domače Hribnikovih, s Koroške Bele.

Tone, ki je bil ustreljen skozi glavo, je bil po vojni trikrat operiran. Del zrna se je nameč razpršil v glavi in zdravniksi so z operacijami skušali odstraniti čimveč teh svinčenih koščkov. Toda rentgenske slike kažejo, da Tone še vedno nosi v glavi drobce svinčenke. Posledice: na eno oko ne vidi, slabosliši, glavobol pa mu je večni spremjevalac.

Ceprav je invalidsko upo-kojen, je aktivni družbeno-politični delavec. Kot sekretar občinskega odbora ZZB NOV Jesenice preceje prispeva k aktivnosti te organizacije.

J. Vidic

Po 33. členu zakona o delovnih razmerjih in 143. členu statuta razpisuje upravni odbor

TRŽISKE TOVARNE KOS IN SRPOV TRZIC

prosto delovno mesto

računovodje podjetja

Pogoji:

kandidatom ne sme biti s sodno odločbo vzeta pravica opravljanja vodilne funkcije v gospodarstvu; da ima ekonomsko fakulteto in 3 leta prakse ali višjo ekonomsko šolo in 7 let prakse oziroma ekonomsko srednjo šolo in 12 let prakse v računovodskih poslih.

Kandidati naj prijave s kratkim življenjepisom in dokazili o izpolnjevanju zahtevanih pogojev in s podatki o dosedanjih zaposlitvah pošljejo najkasneje v 15 dneh po objavi razpisa na naslov Tržiška tovarna kos in srpop Tržič — tajništvo, kjer lahko dobijo tudi druga pojasnila.

Kako je Čop plezal Čopov steber

Pred nedavnim je jeseniški alpinist in gorski reševalce Jože Čop praznoval petinsedemdeseti rojstni dan. On ni samo najpomembnejša in najmarkantnejša osebnost v zgodovini slovenskega alpinizma, ampak sodijo njegova pot med vrhunske stvaritve evropskega alpinizma. Ni imel pisateljskega daru in o njegovih podvigih so nam ostali le zapisi ponavljavoči v njegovih občudovalev.

Letošnjo zimo je bil prvič preplezan osrednji ali Čopov steber v severni steni Triglava. Naša javnost je vzpon ocenila kot najtežji doslej pri nas preplezani zimski vzpon.

Toda prvo dejanje na tem prizorišču je bilo opravljeno že pred mnogimi leti. Po svoji dramatičnosti, veličini in pomembnosti je bilo tisto dejanje verjetno še večje — še izjemnejše. Prvi vzpon je namreč prek tega stebla (ki sodi med najlepše plezalne ture v kopni skali v Evropi) OPRAVIL JOŽA ČOP S SOPLEZALKO PAVLO JESIHOVO ZE LETA 1945.

Prav je, da se ob visokem jubileju našega alpinističnega veterana, učitelja in simbola spomnimo tudi na njegovo enkratno in najbolj slavno dejanje v severni triglavski steni.

Po pripovedovanju prvopristopnikov je ta vzpon opisal Evgen Lovšin. Prvo in celovito podobo o veličini podviga in težavnosti smeri pa je dal dr. ing. France Avčin — eden najbolj zvestih in vnetih slovenskih alpinistov starejše generacije in eden najiskrenjejših občudovalev Copovega Joža. Pisal je po tem, ko je s soplezalcem pred dvajsetimi leti (1948) prvi ponovil to smer.

Da bi si ponovno zbudili spomin na to dejanje in da bi o njem slišali tudi mladi — tedaj še nerojeni — je prav, da si iz zapisov poročevalca Lovšina in občudovaleca Avčina iztrgamo tista najbolj značilna mesta o dejanih, ki lahko predstavljajo najlepši šopek za življenjski praznik Copovega Joža.

S polno mero odgovornosti sem kot rečeno izbral po svoji presoji le najznačilnejše in najpomembnejše odlomke. Naj mi avtorja ne zamerita to časnikarsko samovoljo. Izvleček je povzet po revijah »Gore in ljudje« (1946) in »Planinski Vestniki« (1948).

Takole piše Evgen Lovšin leta 1945:

»Joža in Pavla sta namernala prelezati steno kjer koli. V začetku sta pohajkovala v Zimmer-Jahnovi smrzi, zavila po Zlatorogovih stehah v srednji steber in pogledala v Črni graben. S svojimi zagonetnimi očmi ju je stena že pritegnila k sebi. Niti bilo mogoče uti. Najprej se je Joža vdal...«

Naša plezalca sta si zažela videti srednji steber vsaj v njegovem spodnjem delu. Nista bila še povsem krepka v nameri, prelezati to za zdaj še zagonetno smer, ki je morda brez prehoda na Plemenice...«

Dan se je že nagnil, ko sta se jima previšna skala in prehod na nekakšno luko odločno postavila po robu. Previs je podoben pričniči in je približno v isti višini kakor začetek Ladje na sosednjem vzhodnem razu.

Joža nerad bivakira, ker ga že tako trga po udih, kadar se vreme kuja. Zato se je kljub Pavlinim opozorilom pognal kvišku in prišel čez težki prvi previs na gladke navpične plošče. S kladivom je sekal stope v živo skalo. Povzpel se je kakih 15 m nad Pavlo. Vrv se je čudno zapletala in ni več gladko tekla. Tam gori nekje nišlo vse po pravem redu. Začelo se je že mračiti in se pripravljati na dež. Joža je bil v ogromnem previsu brez oprimkov in očitno je bilo, da so to šele začetki. Vse sakramentiranje mu ni pomagalo. Na desni strani je opazil poklino, ki mu je pomagalo, da se je pritiščal počasi na nezmatno visečo poličko ter tu obtičal.

Sedaj ni bilo niti pomisliti več na povratek. Niti ni Jožu uspelo, da bi se vrnil k Pavlu. Ostatki je bilo treba na izloženi ozki, v prepad nagjenjeni polički in čakati, kaj bo jutrišnji dan prinesel. Med

tem ko je bila Pavla v ugodnejšem položaju, je bil Joža privezan in pribit na steno. Pri tem so mu noge, binglajoč v Vrata, prej zaspale kot oči. Tolkel je po njih, jih zvial in prekladal.

Noč se je vlekla v brezkončnost. Ce ne bi bilo rošilo, bi bila plaha jutranja svetloba vlila novega upanja in veselja v izmučeni telesi. Tako pa se je Pavle že navsezgodaj polastilo nevarno čustvo brezbržnosti. Povzročila jo je utrujenost tolike stopnje, da so ji roke in noge začele odpovedovati. Brez Joževe pomoči ne bi prišla čez prve triglavskie trebušaste pomole...«

Spet se je nagnil dan

... Ves drugi dan je bilo na pretek opravka z njimi. Ko sta sprostila zapleteno vrv, je Pavla poskusila svojo srečo. Šele ko se je trikrat zagnala, trikrat odletela in obvisela v zraku, ji je uspelo priti na tisto poličko, na kateri je Joža prenočeval...«

... Še ni konca težav, prepad je sicer vedno večji, stene pa nikakor noče biti konec. Joža je stopil na Pavlini ramena in tvegal vzpon na nekako streho. Na srečo je bil zabil klin, kajti že po prvem poskusu je odletel in obvisel v zraku. Šele drugič je uspel. Vrstile so se gladke plošče, previsa pa spet izložene zajede, težava za težavo. Po prejšnjem opazovanju bi moralno nekje tukaj biti okno, ki prežene hitro vse bridkosti in težave. Kjer je bil svet nekoliko zavit, staše oprezala za oknom...«

Spet se je nagnil dan, za danes je bilo dovolj in preveč. Pribita in privezana in zdelana od vesenja po plateh sta prenočevala drugič v steni. V oprtnike sta potisnila noge, da bi se ogrela. Rosilo je še kar naprej, o dobrini volji in zmagoslavnih občutkih ni bilo ne duha ne sluha...«

Po dolgi in mrzli mokri noči je od vzhoda prilezlo medlo jutro. Tretji dan v steni. In še nič ne kaže, da se težave bližajo koncu. Vse je še navpično, v meglo zavito že bolj strahotno divje. Utrujeno dušo še bolj utruja.

Kdo bi si mislil, da je Joža tak ješč fant. Menda je mislil, da ni mogoče obdelovati trde in zahrbne novine v steni brez sira in salame. Tudi ga ni grizlo v želodcu, ko se je napil vode. Toliko, da si je pomel oči in premaknil noge in »frka« se je poslovila steklenica s kavo. Nekje spodaj je še milo zazvonila, preden jo je za vedno požrl prepad. Pavli ni bilo do jedi, kava ji je bila edina tolažnica in krepilo. Sedaj je še tega konec. »Saj je moja steklenica, ki je ugoverjal Joža. Med potjo je bil izgubil tudi star daljnogled. Kazal je samo na eno oko in še to takoj, da nisi vedel kaj. Spet

se je spomnil nanj! Za tisti bore rešpetlin, ti je žal, za steklenico pa ne! Sedaj šele vem, zakaj ne moreš najti okna, se je jezila Pavla.

Golomrazilo je kar naprej. Za hip se je meglia izprepletela, da si videl v Vrata...«

Kje je še rob! Kakor dva tibetska debela bogova s svojimi brezčutnimi očmi gledata steba proti severu.

Morda pa je med njima okno! ... Ni bilo okno, bila je past! Bila je večja votilna, lopa, v kateri zaradi nagnjenosti tal ni bilo mogoče sedeti...«

Pavla je obtičala

Vrv je tekla po končani Joževi akrobaciji ob bolvanski izbočolini v nekaki izjedi. Pod bolvanom je zaradi njegove trebušaste izbočoline odstopila od stene. Dvaindvajset metrov njene dolžine loči sedaj Jožo od Pavle, ki jo varuje z vrha, ne da bi mogel slediti njene gibe.

Sedaj je Pavla na vrsti. Potrebuhu ni mogla pod previs. S police zdrinke in obvisi v zraku ... Joža čvrsto pritegne vrv. Ker pa jo izbočolinu odriva iz stene, visi Pavla v zraku brez vsake opore in brez možnosti zgrabitati za kakršenkoli oprimek. Tretjega, ki bi jo pritegnil k steni, ni! Poizkuša nazaj, pa ne gre. Nekajkrat zanika in se požene k steni, pa brez uspeha. Vpije proti Joži, naj popusti vrv, a Joži menda ni bilo mogoče. In za hip je Pavlo preblisnilo: Lass!! Tisti Lass, ki je po padcu obvisel v triglavski steni na vrvi in vplil: »Ali naj prerežem vrv? Strašno me bolí! Pet dni je visel kot strahotna žrtev svoje mlade sile in bil potem pokopan na dovškem pokopališču.«

Pavla je napela vse kriptike. Joža ne popusti in vendar se vrv nategne ali nekje zataknena toliko sprosti, da omogoči Pavli doseči prejšnji izhodiščni stop...«

Pavla je obtičala na tisti usodni polici ob bolvanu. Tam je čakala, ne da bi tvegala nov nalet... Končno Joži ni preostajalo drugega kajkora spustiti se v nevarno globino in pomagati. Zadnji klin je zabil, da bi se zavaroval. Ko se je v prostem spustu znašel ob bolvanskem vznosu, je obvisel v zraku. Pavla je pritegnila vrv k sebi, da je lahko pristal na polici poleg nje. Torej kaj? S tole polico je gotovo že hudič imel opravka! Njegovo ime se je vsaj slišalo vedno pogosteje. Ni ju bilo strah, da se bo res še sam prikazal, ko je bil že dovolj uročil steno. Pavli so odpovedale vse moči. Naprej ni mogla več, tudi ne s pomočjo vrvnega stopa. Prusikovega vozla in podobnih vrvnih manevrov. Nazaj ni nobeden od njiju niti pomislil.

Po temeljitem razgovoru, ki ni jemal besed samo iz besednjaka, precej jih je bilo iz hribovskega žargona,

sta sklenila, da bo Joža pozkušil priti sam na vrh, da se bo čimprej vrnil in da bo prinesel kline s seboj. Dogovorila sta se tako in zato ni komu, kaj očitati, čeprav taki sporazumi v primeru nesreče, ki je bila pred durni, ne bi bili dovolj prepričljiv dokaz za pravilno ravnanje.

Kako se je Joža izkopal iz stene, ni nadročno povedal. Omenil je le, da se po tem težkem mestu stena nekoliko vda in da je teren položnejši...«

... Na Plemenicah sta mu sneg in dež mrazila ude in mu pregnala spanec z oči. Ko se je zdanilo, je hitel po Bambergovi poti niz dol. V Aljaževem domu je zaledal pred vhodom nosilnice. Načelnik reševalne odprave in vodnik Joža Čop je takoj vedel, za kaj gre. Zaradi njege in Pavle so bili vznemirjeni že Jesenice, Dovje in Mojstrana. Ponižno je torej potkal na duri, odprl vrata in dejal: »Jaz sem Joža Čop, koga iščete?« vsi so bušili v smeh. In ta hip je Joža preletel očitek: »Zakaj si nisem obvezal glave, se položil na nosilnice in nisem čakal, da pridejo moji tovariši reševalci iz sobe na plan. Tam bi po prespani noči našli pred vratimi iskanu žrtev ... lahek uspeh rešilne odprave...!« Toliko da je ušel težavam, že mu muhe roje po glavi.

Ostala je sama

... Pavla je prebila tretjo noč v steni na tisti skoraj usodni polici. Ostala je sama ... Edino upanje je bila zavest, da izstop iz stene ne more biti več daleč in da se bo Joža verjetno izmotil iz zadreg. Še so ji misli urejene, še se je zadnji razgovor z Jožo podi po možganih, počasi pa jo prevzame tišina in tema. V steni je zavil veter. Odjužnik se je umaknil krivcu. Prve drobne snežinke so se topile na ranjnih rokah ...«

Ko je jutranjik zavel, jo je še bolj zmrzilo. Prva spletloba se je nežno pritisnila ob snežni poprh po skalah. Pavla je odprla oči v četrti dan... Huda žeka jo je zdramila in ji vrnila zavest. Treba bo kaj použiti, da od prenapora ne odneha življenske moči. V snežni mečavi je mladi, trdni Dolhar pod Kredarico že v prvi noči preminal. Uro, dve dnevi že zvečila suh kruh. Po občutku je moralo biti že pozno popoldne, ko je zaslišala s porobja Plemenice neke glasove in klice. Z nočjo je tudi to vpitje prenehalo. Spet se je zlohotna tišina naselila okoli nje, v duši pa ji je divjal vihar! In nenehno so spraševali možgani: ali bom vzdržala še četrto noč v steni...?«

Cetrta noč! Utrujena do skrajnih meja je zatisnila oči, da bi pregnala sence...«

(Nadaljevanje prihodnjič)

Priredil Dolfe Čebulj

V nekaj stavkih

GORENSKA — Doslej so se tuji turisti večkrat pritoževali, da pri nas ne morejo kupiti tujih časopisov. Da bi ta problem rešili, so se pri Borbi in Tanjugu odločili, da bodo izdajali v angleškem jeziku dnevnik THE DAILY NEWS v 20.000 izvodih in DER KURIER v nemškem jeziku, z dnevno naklado 40.000 izvodov. Oba časopisa bosta izhajala v času od 15. junija do konca septembra. Imela bosta 6 do 8 strani, njuna cena pa bo 1 N din.

BLED — Blejčani niso najbolj zadovoljni, kadar v tisku preberejo, da je njihovo jezero bolno. Menijo, da je vse skupaj že pretirano, saj nekateri listi pišejo tako, kot da se v jezeru ni več varno kopati. Po podatkih institucij, ki redno kontrolirajo stanje jezerske vode, sega zdrava, s kisikom prepoljena voda že do globine 19 do 21 metrov. Po vsem tem ne gre več delati slabe reklame jezeru, ker to našemu turizmu več škodi kot koristi.

BLED — Mednarodna padalska organizacija je odločila, da bo jubilejno 10. tekmovanje za svetovno prvenstvo v padalstvu na Bledu. Ta pomembna prireditev bo nedvomno pripomogla k še večji afirmaciji znanega gorenjskega turističnega centra. Tekmovanje bo leta 1970. Pričakujejo 600 do 700 udeležencev iz več kot 20 držav.

BOHINJ — Delavci podjetja Slovenija ceste hitijo z rekonstrukcijo ceste od nadvoza v Soteski do Bitenja. Najteže bo vsekakor odstraniti del pobočja od Soteske naprej in pa del žive skale malo pred Bitnjami. Na teh mestih je stara cesta že razkrita, uporaben je le še ozek pas poti, po kateri vozijo tovornjaki gradbeni material od izkopov na traso nove ceste čez Nomenjsko. Zaradi del na odsekih, kjer se je stara cesta najbolj približala železniški progi, cestni promet med delavniki ni mogoč. Da turistom preteklo nedeljo ni bilo treba v Bohinj prek Pokljuke, so v soboto uredili tako, da je bil promet mogoč še po stari cesti, ponekod pa tudi že po novi trasi.

BLED — Na Bledu zopet lahko vidimo izvoščke-fijakarje, ki s kočijami prevažajo tujce. Da bi se ta tradicionalna dejavnost ohranila, so se fijakarji združili v svoji sekciji pod okriljem turističnega društva Bled. Za klicanje so si uredili telefon, prostor, kjer čakajo na stranke, pa so jim asfaltirali.

ŽELEZNIKI — Za olješanje in ureditev Železnikov je bilo v zadnjem času precej storjenega. Preuredili so lokala v Trnju in v Vrtu, gostilna pri Meru pa gradi nova avtomatsko kegljišče. Pravilna vzgoja doma in v šoli je pripomogla, da otroci ne delajo več škode v javnih nasadih. Zaradi vse večjega prometa so na cesti označili prehode za pešce. V prihodnje nameravajo urediti stari del Zgornjih Železnikov. Komisija za spomeniško varstvo si je stanje tamkaj že ogledala in bo pomagala pri obnovi. Odgovorni si tudi skušajo zagotoviti sredstva za popravitev prostora okrog plavža.

MOSTE — Zaradi lepega vremena sta bili v nedeljo cesti proti Bledu in Ratečam zelo živahni. Popoldne je bil promet v Mostah večkrat prekinjen. Na tem cestnem odseku, ki je precej ozek, imajo namreč prednost vozniki, ki vozijo proti Jesenicam, ker pa je bilo dosti voznikov, ki so se vrzali v Ljubljano, so se tako nabirale dolge kolone. Takšni zastoji bodo zlasti v turistični sezoni skoraj vsakodnevni pojav, vse dokler ne bo zgrajen nov most prek Završnice.

MOJSTRANA — Malo pred Mojstrano, ob porušenem mostu čez Savo, je med glavnim cestnim in Dolinko s travo poraščen prodnat prostor, na njem pa so tudi posamezna drevesa in nekaj mivke. Ker je blizu ceste, so v zadnjem času ta prostor začeli uporabljati domači in tuji turisti za kampiranje.

RATEČE — Po prvi svetovni vojni je bila državna meja takoj zarisana, da je polovica zemlje Ratečanov ostala v Italiji. Danes imajo vsi lastniki te zemlje dvolastniška dovoljenja in tako hodijo skoraj vsak dan na italijansko stran spravljati drva, orat zemljo in kositi seno. Vsako leto ženejo čez mejo tudi živino na pašo, in sicer pod Mangart v okolico Belopeških jezer. Prejšnji petek so gnali na pašo čez mejo okoli 100 glav goved.

PODKOREN — Cesta od Podkorena do Korenskega sedala ni bila obnovljena, pač pa so nekaj let za tem, ko so asfaltirali cesto z Jesenic do Podkorena, položili asfalt prav do meje. Zato je vožnja na Korensko sedlo z naše strani prav prijetna. Da pa bi vožnjo še olajšali, so pred dvema letoma začeli popravljati klanc. Omenjeni vzpon so uredili lani, medtem ko letos urejajo cesto prav ob vznoku Karavank v Ziljski dolini. Del ceste je namreč ilovnat in so se, zlasti ob dežju, avtomobilom ugrezala kolesa. Precej negodovanj je tudi nad slabim cestom v Trbižu. Na cesti so sicer postavljeni znaki za delo na cesti, vendar prav nič ne kaže, da bi na tej cesti res kaj delali.

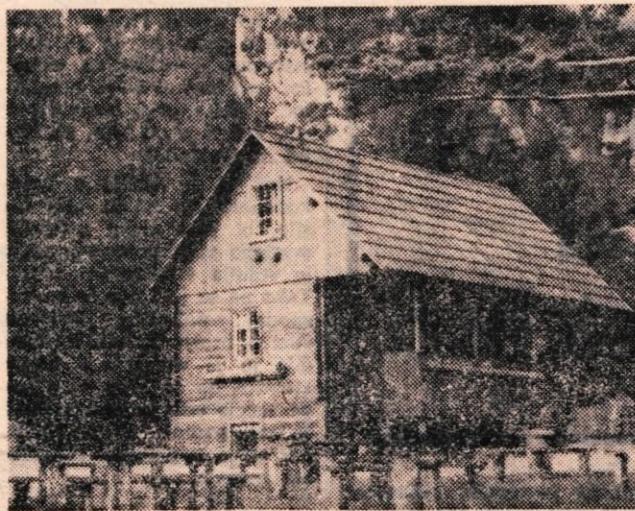
B. Blenkus

Druga razstava cvetja v Cerkljah

Turistično društvo v Cerkljah bo za dan borca, 4. julija, odprlo drugo razstavo cvetja v prostorih osnovne šole. Svečana otvoritev razstave bo že v sredo, 3. julija. Letošnja razstava cvetja, na

kateri bodo sodelovali gojitelji cvetja iz vseh okoliških krajev in številne vrtnarje, bo še bolj bogata kakor je bila lanska. Lansko razstavo si je ogledalo okoli tri tisoč obiskovalcev.

-an

Gostišče Završnica

Edino gostišče v dolini Završnice je lanj ob umetnem jezeru postavil Teodor Pačič. Za to je dobil posebno gradbeno dovoljenje. V Završnici je v lepih dneh veliko prijateljev mirne narave. Od glavne ceste v Mostah je samo 20 minut hoda, po dolini Završnice pa lahko vozijo tudi večja motorna vozila (avtobusi in tovornjaki), saj je do gostišča speljana razmeroma dobra cesta. Turistični pomen Završnice bo

znatno porastel, ko bo speljana cesta vse do Zelenice. Zdaj je z motornimi vozili mogoč prevoz do lovskih koč in čebelj plemenilne postaje, to pa je približno polovica poti do Zelenice. Turistični delavci Žirovnice menijo, da bi moral tudi s te stran postaviti žičnico do Zelenice. Vsekakor bi takšna akcija zahtevala skupne napore občin Tržič in Jesenice ter turističnih delavcev obeh občin. **J. Vidic**

Taborniki so tekmovali

Pred kratkim je bila Škofja Loka prizorišče republiškega mnogobroja tabornikov, starih med 11 in 18 leti.

Na trati pred tabornim domom v Škofji Loki za Kranceljem in v Vincarjih se je 60 tabornikov in tabornic pomerilo v orientaciji, signalizaciji, postavljanju šotorov in v tekmovanju med dvema ognjem.

Organizator letošnjega republiškega mnogobroja tabornikov iz vse Slovenije je bil odred Svobodnega Kamnitnika iz Škofje Loke pod pokroviteljstvom zveze tabornikov občine Škofja Loka.

Na mnogoboru je sodelovalo 7 moških ekip. To so področni prvaki iz Maribora, Mute, Celja, Križ, Novega mesta, Ljubljane in Nove Gorice.

Pri dekletih pa je sodelovalo pet ekip iz Mežice, Ljubljane, Križ, Rogaške Slatine in Divače.

Po osemurnih bojih so bili zmagovalci znani. Republiški prvak pri tabornicah je postal odred Janka Premrla Vojska iz Divače. Pet deklet, ki je sestavljalo ekipo, je doseglo 72,67 točke, na drugem mestu je odred Zdravilnih vrelcev iz Rogaške Slatine, sledi odred Kriške gore iz Križ (gorenjski predstavnik), odred Savski val iz Ljubljane in na petem mestu odred Ruševca iz Mežice.

Tudi med moškimi je zmagala taborniška ekipa s Primorskimi. Prvo mesto so s

Za lepše mesto

Mesto Kranj iz leta v leto obiše vedno več domačih in tujih turistov, ki s kritičnim očesom ocenjujejo vse, kar vidijo. Nedvomno ostane vsakemu najbolj v spominu videt mesto. K temu pa precej pripomore estetski videz izložb, ki hkrati predstavlja važen ekonomski propagandni efekt za trgovinske in druge gospodarske organizacije ter zasebne proizvajalce. Glede na poseben poudarek, ki ga daje lepo urejena izložba svoji okolici oziroma mestu kot celoti, je upravni odbor turističnega društva imenoval posebno strokovno komisijo z nalogo, da v času letne sezone večkrat pregleda izložbe po mestu.

Namen teh pregledov je ugotavljanje pomanjkljivosti in s tem nudenje strokovne pomoči pri njihovi odpravi. Tako bo TD vsem tistim, ki ne zmorejo sami estetsko aranžirati izložb, prisrbelo ustrezne strokovne delavce. V primeru, da bo komisija našla kakve vidnejše pomanjkljivosti v izložbah, bo TD za vsak primer posebej opozorilo lastnika v obliki vabila, da to odpravi.

Komisija, sestavljena iz dveh aranžerjev in predstavnikov turističnega društva, bo opravljala svoje delo do konca septembra. Njihovo delo bo letos predvsem vzgojnega značaja, naslednje leto pa bo društvo izvedlo nagradno ocenjevanje izložb in urejenosti lokalov.

Kot so povedali v turističnem društvu, pričakujejo, da bo akcija ob podpori vseh zainteresiranih lepo uspel. O svoji akciji je društvo pisemo obvestilo 30 delovnih organizacij. Akcija TD Kranj je obenem s slovenskim tekmovanjem Najbolj prizaden kraj, ki ga v republiškem merilu organizira turistična zveza Slovenije in zveza horitkulturnih društev Slovenije. **D. Stanjko**

Komisija za delovna razmerja pri podjetju

Avtopromet Gorenjska — Kranj

razglaša prosti delovni mest:

1. VODJA DELOVNE ENOTE AVTOBUSNA POSTAJA (eno delovno mesto)
2. VOZNIK MOTORNIH VOZIL (pet delovnih mest)

Pogoji pod točko 1:

- a) srednja strokovna izobrazba in 10 let prakse na vodilnih delovnih mestih, poseben pogoj je poskusno delo, ki traja dva meseca

Pogoji pod točko 2:

- a) KV voznik C — E kategorije in 2 leti prakse v špediciji z odsluženim vojaškim rokom, poseben pogoj je poskusno delo, ki traja 4 meseca.

Osebni dohodek po pravilniku o delitvi OD. Stanovanja niso zagotovljena. Delovno razmerje se sklene za nedoločen čas. Prednost imajo kandidati, ki so že zaposleni v podjetju, in kandidati iz Kranja ali bližnje okolice. Prijave z dokazili o zahtevanih pogojih sprejema kadrovska služba podjetja, Trg revolucije št. 4, 15 dni po objavi.

Kino

Jesenice RADIO

3. julija špan.-amer. barvni film SPREMLJEVALEC ZLATE POŠILJKE
4. julija ameriški film V

STAREM COLORADU
5. julija francoski film ŽIVLJENJE NA DVORCU
Jesenice PLAVŽ
3. julija ameriški film V STAREM COLORADU
4. julija nemški film NAJ-LONSKA ZANKA

Senat kránskega sodišča je izrekel sodbo

S plačo se ni dalo živeti

Tako nekako je razložila Mira Božič sodnici Černetovi namen ustanovitve obrtne delavnice Pleks. Čeprav je njen mož kot sekretar republiške konference za rehabilitacijo invalidov Franc Božič dobival mesečno 200.000 starih dinarjev plače. Sem pa niso vstete dnevnice, in teh prav gotovo ni bilo malo. Želja po denarju, ki je zapeljala Franca Božiča, Janeza Jugovica in Miro Božiča na kriva pota, je v ponedeljek dobila svoj epilog pred kránskim sodiščem. Tričlanski senat, ki mu je predsedovala sodnica Martina Černetova, je po tritedenski javni obravnavi izrekel sodbo.

Glavni krivec Franc Božič je bil zaradi kaznivega dejanja nedovoljene trgovine, davčne titaje, kupčevanja s tujo valuto in ponarejanja llistin obsojen na dve leti in 9 mesecev zapora. Razen tega mora plačati še 30.000 novih dinarjev kazni. Sodišče je odločilo, da se mu vzamejo še stroji, polproizvodi in ostali material. Razen tega, da se mu odvzame nezakonito pridobljena premoženska korist v višini 116.000 novih din, ne bo smel tri leta po prestani kazni opravljati samostojne ali odgovorne službe. Vsi obsojeni morajo tudi plačati vsak po 500 novih dinarjev sodnih stroškov.

Za Miro Božič je sodišče ugotovilo, da ni stala ob strani in je vedela za vse početje moža in sodelavcev. Razen tega je dopustila, da so na njeno ime s ponarejeno listino dobili obrtno dovoljenje pri občini Trebnje. Sodišče ji je prisodilo pol leta zapora pogojno za dve leti in pa denarno kazen v višini 5000 novih dinarjev.

Janeza Jugovica je sodišče obsodilo na leto in 6 mesecev zapora ter 20.000 novih din denarne kazni. Po prestani kazni ne bo smel tri leta opravljati samostojnega poklica. Prav tako kot Božiču pa se mu bo v prestajanje kazni šteko tudi okoli 5 mesecev preiskovalnega zapora.

Na pogojno kazan leto dni in dva meseca zapora je bil obsojen Radovan Hrast, direktor obrtne nabavno prodajne zadruge Plamas iz Ljubljane ter še na denarno kazen 10.000 N din. Sodišče mu je izreklo kazen, ker je omogočil Pleksu, da niso plačevali občinskega, republiškega in zveznega davka. Tako si je obrtna delavnica Pleks neupravičeno pridobila 32.000 N din.

V obrazložitvi sodbe je sodnica dejala, da so Pleks ustanovili, da bi si pridobili kar največ denarja. Obtrtno dovoljenje, ki ga je Mira Božič dobila s ponarejnim potrdilom za delavnico v Trebnjen, je bilo le preteza za nedovoljeno trgovino. V delavnici v Trebnjem namreč niso nicesar izdelovali. Božič in Jugovic sta se ukvarjala le z organizacijo svoje obrtne dejavnosti. Preko Plamasata kupovala material in stroje ter vse to posredovala kooperantom v predelavo. Izdelovali so žične mreže za štedilnike, plastične ročaje za štedilnike in pa držke za nogavice. Vse to so preko Plamasata prodajali tovarni Gorenje in tovarni perila Lisca. Pri tem naj poudarimo, da sami niso sodelovali pri predelavi teh izdelkov, pač pa so si s tem, da so kupovali izdelke od kooperantov in jih prodajali omenjenima tovarnama prisvajali višek dela. V Plamasu niso Pleksu izstavljali računov, pač pa so ti ostajali nefakturirani. S tem seveda tudi ni bil obračunan občinski, republiški in zvezni davek v višini 20 odstotkov. Za nakup materiala je Franc Božič kupoval tudi devize.

Tako je neupravičeno pridobljen dobikek narastel na 230.000 N din. S tem, da niso plačevali davka, so lahko na trgu nastopali s konkurenčnimi cenami. Zaradi njihove ugodnejše ponudbe tovarni Gorenje je namreč žičarna v celju bila brez dela kar poldruži mesec. Ker so posli cveteli, sta si Božič in Jugovic zamislila, da bi tudi nekje v tujini organizirala mrežo kooperantov, nekakšno delniško družbo. To pa jim je preprečila aretacija septembra in oktobra 1967.

Sodišče je pri odmeri kazni upoštevalo, da so bili trije od njih prvič kaznovani in da imajo družine. Poudarilo pa je, da je pri odmeri kazni imelo pred očmi, da je početje obsojencev družbi nevarno dejanje. Zaradi koristoljuba jim je odmerilo tudi denarne kazni, saj so neupravičeno organizirali proizvodnjo in si prisvajali višek dela kakih 20 kooperantov. — L. M.

5. julija nemški film NAJ-LONSKA ZANKA

Dovje-Mojsstrana

4. julija italij.-špan. barv. CS film ZADNJI SPORED Kranjska gora

4. julija špan.-amer. barvni film SPREMLJEVALEC ZLATE POSILJKE Skofja Loka SORA

3. julija franc. barv. CS film CHERBOURGSKI DEŽ-NIKI ob 18. in 20. uri
4. julija angleški barv. CS film LIGEIN GROB ob 17. in 20. uri

5. julija angl. barv. CS film LIGEIN GROB ob 18. in 20. uri Kamnik DUPLICA

3. julija nemški film ČA-KALNICA SMRTI ob 19. uri
4. julija nemški film ČA-KALNICA SMRTI ob 20. uri

5. julija amer. barv. film OPERACIJA GROM ob 19. uri Kranj CENTER

3. julija franc.-italij. barv. CS film NEUMNOSTI PAR-DAILLANA ob 16. uri, angl. film TOLPA AL CAPONEA ob 18. in 20. uri, premiera zahod. nem. barv. CS filma DOLGE NOGE, DOLGI PR-STI ob 22. uri

4. julija amer. barv. CS film SAN FERNANDO ob 15. in 19. uri, franc.-italij. barv. CS film NAUMNOSTI PAR-DAILLANA ob 17. uri, premiera amer. barv. filma LADJA ZA IZPOSOJEVNAJE ob 21. uri

5. julija amer. barv. CS film SAN FERNANDO ob 16., 18. in 20. uri Kranj STORŽIČ

3. julija franc.-italij. barv. CS film NEUMNOSTI PAR-DAILLANA ob 18. in 20. uri

4. julija zahodnonemški barv. CS film OLD SHA-TERHAND ob 14., 18. in 20. uri

Stražišče SVOBODA

3. julija amer. film PA-TROLA SMRTI ob 20. uri

4. julija amer. barv. CS film SAN FERNANDO ob 17. uri, franc.-italij. barv. CS film NEUMNOSTI PAR-ILLANA ob 19. uri

Od petka 28. junija, se je na gorenjskih cestah pripelilo 28 prometnih nesreč. Od tega je pri osemnajstih prometnih nesrečah nastala le manjša materialna škoda. Sest oseb je bilo huje ranjenih, ena oseba pa je umrla.

V petek, 28. junija, zjutraj sta se na cesti četrtega reda med Brezjem in Peračico v nepreglednem ovinku srečala voznik rešilnega avtomobila KR 126-68 Jože Velkavrh iz Tržiča in voznik osebnega avtomobila KR 44-42 Stanislav Cotelj. Cotelj je pri srečanju zavozil s ceste, kjer se je avtomobil prevrnil na streho. Voznik in njegov petletni sin sta se pri tem laže ranila. Na avtomobilu pa je za okoli 4000 N din škode.

Istega dne popoldne sta na Jesenicah v križišču Ulice heroja Verdnika in ceste, ki vodi iz podvoza, trčila tovornjak s prikolico KR 138-32, voznik Stanislav Krančan, in pa osebni avtomobil KR 139-30, voznik Franc Jekler. Nesreča se je pripetila, ko je tovornjak pri zavijanju po skrajni lev strani ceste trčil v nasproti vozeči avtomobil. Jekler Franc se je pri tem laže ranil. Škode na vozilih je za 2200 N din.

V petek popoldne je voznik osebnega avtomobila KR 135-22 Vinko Nadižar z neprimerno hitrostjo vozil po cesti 1. maja v Kranju. Pri hiši št. 10 je nenadoma pritekel na cesto petletni Andrej Mihelič. Kljub zaviranju ga je voznik zbil. Dečka so huje ranjenega odpeljali v bolnišnico.

Nenavadna nesreča se je pripetila v nedeljo, 30. junija, vozniku osebnega avtomobila KR 103-54 Leopoldu Božiču. Ob pol štirih zjutraj je vozil v Leschah po Gorenjski cesti. Iz neznanega vzroka je med vožnjo zadel v vogal hiše, nakar ga je odbilo še v drugo hišo. Pri tem se je voznik huje ranil, odpeljali so ga v jeseniško bolnišnico. Škode na avtomobilu je za 4000 N din.

V nedeljo dopoldne je v Šenčurju nenadoma skočil na cesto šestletni Marjan Fende. Pri tem je zadel v desna vrata osebnega avtomobila KR 91-72 voznik Vido Bulovec. Otrok se je pri tem težje ranil.

Na cesti Kranj-Brnik približno pol drugi kilometri od Kranja, je kolesar Anton Potočnik, roj. 1899, nenadoma, ne do bi nakazal spremembo vožnje, zapeljal pravokotno na levo stran vozišča. Tedaj je za njim pripeljal osebni avtomobil KR 130-87, ki ga je vozil Ludvik Dobravc. Voznik ni mogel preprečiti trčenja. Pri tem se je kolesar hudo ranil.

V ponedeljek, 1. julija, nekaj čez trinajsto uro se je pripetila prometna nesreča v Jelenovi ulici v Kranju. Franc Pipan roj. 1927, se je na kolesu peljal v službo. Pred kolesarjem je izsiljeval prednost osebni avtomobil KR 11-35, ki ga je vozil Maks Justin. Hudo ranjenega kolesarja so odpeljali v ljubljansko bolnišnico, vendar je Pipan že med prevozom umrl.

Istega dne okoli sedme ure zvečer je na Polici pri Kranju nenadoma prečkal cesto Jože Godnič. V tem trenutku je pripeljal osebni avtomobil KR 130-49, ki ga je vozil Peter Šleger. Godnič je bil pri trčenju hudo ranjen. Na avtomobilu je za 2000 N din škode.

L. M.

Kdo lahko kaznuje potnika brez vozovnice?

Odlok občine Jesenice o ureditvji mestnega potniškega prometa določa, da lahko kontrolni organ delovne organizacije (kontrolorji na avtobusih) izterja od potnika za 500 S din povisano voznilo, če je bil potnik pri kontroli brez vozovnice ali pa če uporablja mesečno vozovnico, ki se glasi na drugo osebo. Po do sedaj veljavnem odlokuj je lahko kontrolor izterjal tudi 2000 S din kazni od potnika, ki ni hotel plačati povisane voznine.

Republiški sekretariat za zakopodajo SRS pa je opozoril oddelek za gospodarstvo jesenice občine, da to dočelo odloka ni v skladu z obstoječimi pravnimi predpisi na območju Slovenije.

Potnika brez vozovnice lahko kaznuje le organ milice, ki ga poklicje sprevodnik, lahko pa občinska skupščina kaznovanje teh pre-

krškov prenese v pristojnost občinskega sodnika za prekrške.

Na zadnji seji občinske skupščine so omenjeni člen odloka spremenili v duhu

priporočil republiškega sekretariata za zakonodajo. Potnika brez vozovnice lahko torej kaznuje le miličnik ali pa sodnik za prekrške. J. V.

Deklica v ognju

Nevsakdanja nesreča se je pripetila v nedeljo popoldne na pokopališču na Blejski Dobravi. Tega popoldne sta bila tam dva pogrebci. Pogrebci se po prvem pogrebu še niso razšli, ko se je desetletna deklica preveč približala svečam, ki so gorele na grobu. V hipu se ji je vnela obleka in deklico je objel plamen. Ljudje so priskočili na pomoč in strgali obleko z otroka. Pri reševanju sta se dva reševalca oprekla po rokah, tako, da sta morala poiskati zdravniško pomoč v jeseniški bolnišnici.

Alenko Kert, ponesrečenko, so takoj odpeljali v jeseniško bolnišnico. Njeno življenje ni v nevarnosti, ima pa opeklne po nogah in rokah. Kakor so vedeli povedati domačini, je bilo dekletce oblečeno v novo najlon obleko, ki se je ob dotiku s plamenom sveče hitro vnela. Reševalca Franc Ajster s Koroške Bele in Peter Cepon z Dovjega sta z obvezanimi rokami kmalu zapustila bolnišnico, medtem ko je Alenka ostala na zdravljenju.

J. Vidic

veliko znižanje cen sezonske obutve

Prodam

Prodam ŠKODO-MB 1000 s 5000 prevoženimi km. Naslov v oglasnem oddelku 3369

Prodam PAVA in opeko BOBROVEC. Luže 28. Šenčur 3404

Prodam STROJ za izdelavo žlindrih zidakov s 510 delskami. Naslov v oglasnem oddelku 3405

Prodam MOPED kolibri s prevoženimi 1700 km. Dobro ohranjen. Kranj, Stražiška ul. 4 3406

Prodam kombiniran italijanski OTROŠKI VOZICEK. Župančičeva 14, Kranj 3407

Prodam MOTOR GALEB in 2 MOTORNA TRICIKLA. Tenetiše 12, Golnik 3408

Prodam traktorsko SNOPOVEZALKO in KRAVO z drugim telicom. Podreča 12, Medvode 3409

Prodam malo rabljeno cementno STREŠNO OPEKO — špičak. Hrastje 20, Kranj 3410

Prodam KRAVO, čistokrno, simentalko, ki zna dobro voziti. Šenčur 235 3411

Prodam SNOPOVEZALKO fella, MLATILNICO rolland s tresalom in čistilom, širina 170 cm, vprežni OBRAČALNIK ZA SENO, SEJALNICO-16-vrstno, KULTIVATOR za štajerja in vprežni IZRUVC za krompir lanž, vse v najboljšem stanju. Peter Košnik, Jezerska c. 65, Kranj 3412

Prodam 2 meseca stare belo-rjave PIŠČANCE. Sušnik, Sp. Besnica 8 3413

Prodam SOTOR florida za 5 oseb. Naslov v oglasnem oddelku 3414

Prodam ČEŠNJE na drevju — hrustavke za žganjekuhu. Romih, Kokrica 124 3415

Ugodno prodam avstrijski OTROŠKI VOZICEK (globok in športni). Ogled 4. julija 1968 do 17. ure. Prebačevo 18, Kranj 3416

Prodam eno leto staro telico, Velesovo 3, Cerknje 3417

Klavirsko hohner HARMONIKA in SPALNICO zaradi selitve ugodno prodam. Ogled od 18. ure dalje. Homec, ul. 1. avgusta 11, Kranj 3418

Prodam bele in rdeče gorenjske nageljne. Bašelj 18, Preddvor 3419

Prodam fiat 750. Jezerska c. 92, Kranj 3420

Prodam 1000 kg CEMENTA po 0.30 N din. Poženik 36, Cerknje 3421

Prodam traktorsko SNOPOVEZALKO in KRAVO z drugim telicom. Podreča 12, Medvode 3409

Prodam malo rabljeno cementno STREŠNO OPEKO — špičak. Hrastje 20, Kranj 3410

Prodam KRAVO, čistokrno, simentalko, ki zna dobro voziti. Šenčur 235 3411

Prodam SNOPOVEZALKO fella, MLATILNICO rolland s tresalom in čistilom, širina 170 cm, vprežni OBRAČALNIK ZA SENO, SEJALNICO-16-vrstno, KULTIVATOR za štajerja in vprežni IZRUVC za krompir lanž, vse v najboljšem stanju. Peter Košnik, Jezerska c. 65, Kranj 3412

Prodam dobno ohraneno MOTORNO KOLO NSU-Max. Majcen, Zg. Duplje 20 3433

Prodam nov enovrstni PLETILNI STROJ regina. Kranj, Škofjeloška 50 3434

Ugodno prodam rabljeni kombiniran MIZARSKI STROJ. Ogled po 15. uri. Zdravko Goričnik, Lipnica 9, Kropa 3422

Prodam dobno ohraneno MOTORNO KOLO NSU-Max. Majcen, Zg. Duplje 20 3433

Prodam nov enovrstni PLETILNI STROJ regina. Kranj, Škofjeloška 50 3434

Na Visokem pri Kranju praznijeta mož Cyril in sin Ciril, ki služi vojaški rok v Nišu. Čestitajo žena-mama Antonija, hčerka-sestra Jana Križaj ter stara mama 3425

Tistem, ki že več let jemlje cvetje, svetujemo, naj se ne muči več ponoči, ampak naj pride kar pri belem dnevu, saj se tako poznamo. Stružev 2 3426

Brivski pomočnik-ica, dobra moč, dobi službo. Zaposlite po dogovoru. Ponudbe z navedbo zadnje zaposlitve oddati v oglašni oddelek pod »Avgust« 3427

OBVESTILO! Cenjene stranke obveščam, da bo delavnica zaradi dopusta od 15. VII. do 15. VIII. ZAPRTA. Ignac Rangus, zlator Kranj 3428

Enosobno stanovanje v centru Kranja zamenjam za večjega. Lap, Kranj, Tomščeva 19 3429

Pred enim tednom sem našel moško kolo. Skladišče gostilne Gorenja Sava, Kranj 3430

Gostilna VREČEK, TUPALIČE, priredi 4. julija ob 17. uri zabavo s plesom. Igra trio METOD. Vabljeni 3431

Gostišče PRI JANCETU priredi 4. julija zabavo s plesom. Igrali bodo veseli Šenčurjani 3432

**Očiščene
in zmrznjene
morske ribe
v prodajalnah**

živila

Kranj

KUPIM

Kupim rabljeno SADNO STISKALNICO. Šenčur 84 3423

Ostalo

Oddam SOBO v slov. Primorju z dvema posteljema v juliju in avgustu — 15. N din za osebo. Naslov v oglasnem oddelku 3383

POUČUJEM angleščino in francoščino za vse razrede gimnazije in sorodne šole. Naslov v oglasnem oddelku 3424

INDUSTRIJSKI KOMBINAT

PLANIKA Kranj

razpisuje

ponovno licitacijo za prodajo osebnega avtomobila fiat 1300 v voznem stanju.

Izklicna cena 10.000 N din (vštivi z davkom)

Licitacija bo v soboto, 6. 7. 1968, v prostorih avto garaž podjetja za družbeni sektor ob 9. uri, za zasebni sektor pa ob 10. uri

OSNOVNA SOLA PETER KAVČIC, SKOFJA LOKA

sprejme za nedoločen čas

hišnika

Pogoji:

kandidati morajo biti kvalificirani delavci;

morajo biti sposobni opravljati vsa hišniška dela (popravila, urejevanje parka);

morajo biti zdravstveno sposobni.

Za delovno mesto je predvidena trimesečna poskusna doba.

Prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev je treba predložiti osebno do 5. julija 1968 med osmo in dvanaesto uro.

Nenadoma je preminil naš nepozabni, dragi mož, oče, brat, stric

Franc Pipan

tiskarski mojster

v starosti 41 let. Na zadnji poti ga bomo spremili dne, 4. julija, ob 16. uri izpred hiše žalosti na kranjsko pokopališče.

Zalujoči: žena Vera, sinova Drago in Zdravko, bratje Ivan, Martin, Jernej z družinami ter sestre Micka, Francka in Kati z družinami ter drugo sorodstvo.

Primskovo, 1. julija 1968

Plavalna šola v Radovljici

Po nekaj letnem premoru — zaradi obnavljanja kopališča — je plavalni klub v Radovljici v ponedeljek spet pripravil plavalno šolo za otroke oziroma učence osnovnih šol od 7. do 12. leta. Šola bo trajala 12 dni, program v njej pa je pripravljen tako, da bi se otroci v 12 urah naučili vsaj delno plavanja.

V prvi letošnji tečaj (če bo zanj še zanimanje, bodo kasneje pripravili še enega) se je prijavilo 80 otrok iz Radovljice in okoliških krajev. Otroci so razdeljeni v dve skupini: v eni so neplavalci in drugi pa takšni, ki že znajo malo plavati. Šolo strokovno vodijo štirje učitelji plavanja, za dvanajstnevni tečaj pa so starši plačali 500 starih dinarjev. Ob tej priliki pa moramo povedati tudi, da je radovljško kopališče sedaj res lepo urejeno in ima vse možnosti za tovrstno plavalno vzgojo. Odločitev radovljškega plavalnega kluba pa je vredna vse pohvale, saj bo prav gotovo veliko pripomogla k zmanjševanju nešreč v plavalnih bazenih oziroma pri kopanju. — (A. ž. — Foto: F. Perdan)

Atletski miting v Kranju

Milek 208 cm — rekord stadiona

Na atletskem mitingu kranjskega Triglava je v soboto nastopilo 35 tekmovalcev in tekmovalk iz Ljubljane, Celja, Trbovelja, Jesenic in Kranja. Najboljši rezultat je dosegel državni reprezentant Polde Milek. Kljub lažji poškodbi in mehku terenu je dosegel odličen rezultat 208 cm, kar predstavlja nov rekord stadiona (doslej Milek 203 cm). Drugi rezultati so poprečni. Najzanimivejša pa je bila disciplina 800 m, kjer je zmagal Židan (Olimpija) v času svojega osebnega rekorda.

REZULTATI: moški — 100 metrov: 1. Pisič (Olimpija) 11,7, 2. Marn (Triglav) 11,8, 3. Lojk (Triglav) 11,8; 800 m: 1. Židan (Olimpija) 1:54,0, 2. Žumer (Triglav) 1:57,0, 3. Prašiček (Kladivar) 1:59,2; višina: 1. Milek (Triglav) 208, 2. Merlini (Olimpija) 180, 3. Lasič (Triglav) 180; kladivo: 1. Majdič (Rudar) 53,07, 2. Vidmar (Olimpija) 47,25, 3. Pristov (Triglav) 41,01; disk 1. Jazbec (Olimpija) 42,92, 2. Jug (Rudar) 42,70, 3. Vajdič (Rudar) 37,85; krogla: 1. Štirmec (Olimpija) 13,94, 2. Fister (Triglav) 12,14, 3. Pristov (Triglav) 11,69. — Ženske: 100 m — 1. Pustoslemšek (Rudar) 13,7, 2. Hribar (Triglav) 14,3; — mladinci: 1000 m —

1. Stromajer (Triglav) 2:39,4,
 2. Ogorlec (Triglav) 2:42,1,
 3. Tepina (Triglav) 2:46,5.
- P. Didić

Nagradni brzoturnir

Sahovski klub Borec predi v petek, 5. julija, ob 17. uri v domu JLA veliki nagradni brzoturnir v počastitev dneva borca. Ljubitelji šaha vabljeni!

V. B.

Radovljica v ljubljanski conski ligi

Na kvalifikacijah za vstop v ljubljansko consko rokometno ligo, ki so bile v soboto in nedeljo v Zagorju, sta se uvrstila v ligo Radovljica in Zagorje. Rezultati, ki jih je dosegla ekipa Radovljice: Radovljica : Prule 23:23, Radovljica : Zagorje 31:18, Radovljica : Šmarje 39:19. Za Radovljico so bili najuspešnejši: Sotelsk 28 zadetkov, Ravnikar 26 in Gašperšič 23. Z uvrstitvijo Radovljice v ljubljansko consko ligo se je število gorenjskih ekip v tej ligi povečalo na štiri.

D. Humer

Vaterpolisti Triglava pred startom

»Ponovili bomo lanski uspeh«

Lani so vaterpolisti Triglava dosegli nedvomno zelo velik uspeh. Na tekmovanjih za prvenstvo Slovenije so kranjski vaterpolisti osvojili vse naslove prvakov, brez porazov in brez neodločenih izidov. Na prvenstvu druge zvezne lige pa je Triglav osvojil odlično četrto mesto.

V novo sezono gredo vaterpolisti iz Kranja z enakim ciljem — ponoviti lanski uspeh. Pionirji, mladinci, kakor tudi člani bodo bržkone tudi letos pobrali vse naslove v Sloveniji.

Clanska ekipa Triglava bo letos nastopala v drugi zvezni ligi, in sicer v prvi skupini skupno s Korčulo, Riviero (Dženoviči), Mladostjo (Bijela), Bečejem in ZAK (Kikinda). Po vsej priliki se bo Triglav v tej družbi plasiral med prve tri ekipe na predhodnem tekmovanju in se nato v finalnih srečanjih šesterice najboljših iz obeh skupin boril za čimboljšo uvrstitev in s tem tudi za vstop v prvo zvezno ligo.

V Kranju bodo letos naslednja tekmovanja v vaterpolu: pionirske in mladinske prvenstvo Slovenije ter srečanja članskih ekip v okviru moštvenega pokala Slovenije Triglav: Neptun in Triglav : Koper.

P. Didić

Naš komentar

Odlična vratarka Dolenova

Zenska mladinska reprezentanca Slovenije v rokometu je na minulem državnem prvenstvu dosegla doslej največji uspeh. Mlade rokometnice Slovenije so dosegle med šestimi republiškimi reprezentancami odlično prvo mesto. Za ekipo Slovenije so nastopile tudi štiri igralke z Gorenjske: vratarka Dolen (Storžič), Demšar in Pikuš (Selca) ter Slevčec (Kranj). Po vseh, ki smo jih dobili s tega državnega prvenstva, je nedvomno najzaslužnejša za ta uspeh vratarka Dolenova z Golnika, ki je v vseh treh tekma odlično branila vrata slovenske reprezentance. Poleg Dolenove pa sta se izkazali tudi odlični strelki iz Selca Demšarjeva in Pikuševa, ki sta bili med najboljšimi igralkami na letošnjem državnem prvenstvu. Mlade gorenjske igralke so torej prispevale velik delež k odličnemu uspehu slovenskega rokometu na letošnjem državnem prvenstvu. To nedvomno kaže, da imamo na Gorenjskem že po tradiciji nekaj odličnih posameznic, ki vedno častno zastopajo Gorenjsko v mladinskih republiških reprezentancah. Pred leti so bile odlične v vrsti republiške mladinske reprezentance Kranjčanke: Anka Ankele, Kristanová in Liebhartova. Tradicijo odličnih posameznic sedaj nadaljujejo: Dolenova, Pikuševa, Demšarjeva in Slevčeva. Odlično delo z mladimi igralkami v Selcah se torej krepko obrestuje, njihove mladinke pa so letos spet osvojile naslov republiških prvakinj.

J. Javornik

Invalidi — plavalci Gorenjske v Avstriji

Dvanajst naslovov prvakov

Osem plavalcev — invalidov iz Kranja in Tržiča je nastopilo pretekli teden na mednarodnem plavalnem mitingu v Beljaku. Plavalci iz Gorenjske so dosegli odličen uspeh. Dosegli so namreč dvanajst prvih mest. Tajnik (Kranj) je bil hkrati tudi najuspešnejši tekmovalec prireditve. V svoji kategoriji je osvojil tri prva mesta. Po dva naslova pa sta pripadla Babiču in Bevcu (oba Kranj) ter Jerebu (Tržič).

REZULTATI: 33 m prosto — 1. kategorija: 4. Tomec (Kranj) 27,1; 2. kategorija: 1. Bevc (Kranj) 25,0, 6. kategorija: 1. Tajnik (Kranj) 20,0,

P. Didić

Triglav : Korotan 2 : 1 (0 : 1)

Dobra igra bivših nogometnark Slovenskega Korotana

Pred dnevi se je kranjski ligaš Triglav pomeril v prijateljskem srečanju z bivšimi igralci Korotana, ki so se republiškemu ligašu presestljivo močno upirali. Prvi polčas pa se je končal celo z zmago Korotana. Strelec je bil Gošte. Takoj na začetku drugega polčasa pa je Bucale (Triglav) dvakrat zapored zatresel mrežo bivših kranjskih nogometnark in s tem dosegel zmago za Triglav. Krašovec, Bečić, Perkovič, Gošte, Mihelčič, Brezar in drugi igralci bivšega Korotana so pokazali, da se

je pred leti v Kranju igral vsekakor boljši nogomet kot sedaj.

P. Didić

Bucalo (Triglav) je rešil čast Triglava v igri z bivšimi igralci povojnega moštva kranjskega Korotana

Hallman in Vesenjak — junaka Ljubelja

Več kot 15.000 gledalcev tekmovala v motocrossu za svetovno in državno prvenstvo, ki je bilo v nedeljo na znani progi za motocross v Podljubelju nad Tržičem, je lahko samo najboljši govorilo o tej največji prireditvi. Njihove pohvale so lahko upravičene, saj so na težkih sirminah videli skoraj vse najboljše svetovne mojstre te športne panoge, poleg tega pa so imeli priložnost opazovati zagrizen boj med našimi dirkači, ki so tekmovali za državno prvenstvo. Da pa bi bila prireditve na višku, so poskrbeli marljivi tržički organizatorji, ki jim v nedeljo nismo mogli očitati nobenega spodrsija in zato ni čudno, da so jim vsi pripisali oceno odlično. In ne nazadnje, tudi vreme je potegnilo tako s prireditvijo kot z gledalci, ki so lepo in sončno popoldne izkoristili za sončenje.

Če govorimo o tržički prireditvi, ne moremo mimo nepozabne slovesne otvoritve tekmovalca, drzne in nekompromisne vožnje zmagovalca in Torstena Hallmanna iz švedskega mesta Uppsale, ne moremo mimo vratolomnih in lahk bi rekli akrobatskih skokov Belgijca Roberta, ki pa mu v nedeljo ni bila naklonjena športna sreča. Sveda pa ne gre pozabiti tudi naših, domačih tekmovalcev v motocrossu, ki so po treh tekmahi zagrizenega boja le uspeli dobiti zmagovalca — Stanka Vesenjaka.

Takšno je bilo torej vzdušje na nedeljski motocross prireditvi na svetovno znani stezi v Podljubelju. Sedaj pa nekaj besed o samem tekmovalcu za državno in svetovno prvenstvo.

Na prireditvenem prostoru je bilo živo že zgodaj zjutraj in po tehničnem pregledu so se tekmovalci za svetovno prvenstvo na uradnem treningu pomerili za najboljša startna mesta. Na tej prvi preizkušnji sposobnosti jeklenih konjičkov in vzdržlj-

vosti je bil najboljši Čehoslovák Homola, potem Sved Hallman in Belgijec Geboers in Robert. Po uradnem treningu je bil na vrsti prvi tek za državno prvenstvo, v katerem je zmagal Šoštarč pred Stankom Vesenjakom iz Orebove vasi, Beletom iz Zagreba in Rotarjem iz Tržiča.

Po svečani otvoritvi ob 14. uri, ko sta spregovorila predsedniki organizacijskega komiteja Rino Simoneti in delegat FIM Karl Basch ter je iz športnega letala skočil znani padalec Janez Brezar in izrečil simbolično starino zastavico Rino Simonetiju, se je 37 dirkačev iz 19 držav podalo na start. Že prvi start je ob oglušajočem brnenju motorjev uspel. Najbolje so startali Sinkarenko (SZ), Sved Palm in Belgijec Robert (ki je do tržičke dirke vodil v razvrstitvi za svetovno prvenstvo v motocrossu motorjev do 250 ccm s prejšnjo prednostjo). Po desetih minutah vožnje je bil na čelu kolone že Robert, sledil pa mu je večkratni svetovni prvak Hallman, medtem ko se je na tretjem mestu držal Čeh Konečny. Takšen vrstni red je bil vse do 7 minut pred koncem prve dirke, tedaj pa je vodeči Robert zavozil s proge in se umaknil v bokse. Tako se je dirka za Roberta končala, to dejstvo pa je nizabil Hallman in si z drzno vožnjo zagotovil prvo mesto v prvem teku za svetovno prvenstvo. Drugi v tem teku je bil Konečny, tretji Geboers (Belgia), nato pa so sledili Šinkarenko (SZ), Bickers (Anglija), Ceha Stodulka in Homula in sovjetski tekmovalca Kavinov in Petuškov.

V drugi dirki za državno prvenstvo je zaradi okvare motorja Šoštarč moral prepustiti prvo mesto Stanku Vesenjaku, medtem ko je bil Tržičan Janez Rotar drugi.

Po tem kratkem intermezu so se najboljši na svetu še

Predsednik organizacijskega komiteja svetovnega prvenstva v motocrossu v Tržiču, član republiškega izvršnega sveta Rino Simoneti je v otvoritvenem govoru poudaril, da je svetovno prvenstvo nagrada Tržičanom za uspešno dolgoletno tradicijo.

Belgijcu Joelu Robertu v nedeljo ni bila naklonjena športna sreča, saj se mu je sedem minut pred koncem prve vožnje za svetovno prvenstvo, ko je tudi vodil pred Švedom Hallmanom, pokvaril motor in je moral odstopiti. Kljub temu, da Robert v nedeljo ni uspel dobiti nobenih točk za svetovno prvenstvo, pa v generalni razvrstitvi še vedno vodi.

Tudi letos je naš znani padalec Janez Brezar skočil iz športnega letala in simbolično predal startno zastavo predsedniku organizacijskega komiteja Rino Simonetiju.

zadnjič pomerili med seboj. Spet je bil vrstni red tak kot v prvem teku, in sicer: Hallman, Konečny, Geboers, četrti je bil Petuškov (SZ), peti njegov rojak Šinkarenko, od šestega do desete mesta pa so se uvrstili Čeh Stodulka, Britanec Bickers, Robert, Homola (CSSR) in Fischer iz NDR. Po dveh vožnjah je Hallman za svetovno prvenstvo osvojil novih 8 točk. Konečny 6, Geboers 4, Šinkarenko 3, Stodulka 2 in Bickers 1 točka. Skupni vrstni red za svetovno prvenstvo v motocrossu je po desetih dirkah naslednji: 1. Robert — 50, 2. Hallman — 41, 3. Geboers — 30, 4. Konečny — 23, peto in šesto mesto pa si delita Šveda Anderson in Petersson z 18 točkami.

Na koncu pa je več kot petnajst tisoč gledalcev spremiljalo še zadnji — tretji — boj najboljših naših motocrossistov. Karlovčan Šoštarč se je z zmago odkupil za spodrsljaj v drugi dirki, Janez Rotar je bil odličen tretji. Stanko Vesenjak pa četrти. V skupni razvrstitvi je zmagal Stanko Vesenjak pred Šoštarčem, Beletom in Janezom Rotarjem.

Tako se je končala elitna motocross prireditve na znani stezi v Podljubelju. Kot rečeno, po tej prireditvi smo lahko vsi zadovoljni, tako organizatorji kot gledalci in ne nazadnje tudi novinarji, saj je bilo zanje vse poskrbljeno. Res, tržički organizatorji so si zaslužili oceno odlično.

V. Guček

V treh dirkah za državno prvenstvo, ki so bile v nedeljo, se je Tržičan Janez Rotar kar dobro odrezal, saj je bil v prvi vožnji četrti, v drugi vožnji je bil odličen drugi, medtem ko je v tretji vožnji zasedel tretje mesto. Po treh dirkah je Janez Rotar zasedel v skupni uvrstitvi četrtoto mesto.

VELETRGOVSKO PODJETJE
KOKRA — KRANJ SPOROČA,
DA V SVOJIH TRGOVINAH V
KRANJU, NA BLEDU, JESENICAH,
SKOFJI LOKI, GORENJI
VASI, ZIREH IN METLIKI

prodaja

**vse blago na potrošniško posojilo
Pri nas lahko kupite:**

**N
O
V
O**

- pohištvo in drugo stanovanjsko opremo
- moško, žensko in otroško konfekcijo
- metrsko blago
- trikotažo in pletenine
- usnjeno in kovinsko galanterijo
- glasbila, igrače, kozmetiko
- bazarsko blago in še vrsto drugega blaga za široko potrošnjo

Posojila dajemo do 10.000 N din (1.000.000 S din) brez porokov in takojšnjega vplačila na račun posojila

Kupci! Poslužujte se nakupa na potrošniško posojilo

Za obisk se priporoča
KOKRA — KRANJ

Zmagovalec Velike nagrade Jugoslavije in obenem desete dirke za svetovno prvenstvo v motocrossu je švedski inženir strojništva Torsten Hallman, ki je v nedeljo zmagal v obeh dirkah za svetovno prvenstvo v motocrossu na podljubeljski stezi.